

53.

koiliblikas

juuli 2018

ETeKL aastanäitus Haapsalu Linnagaleriis. Esiplaanil Heli Kelti töö, seinal vasakult Eve Selisaare, Eva Mustoneni ja Ehalill Halliste teosed. Näitusekülastajana jäi kaadrisse Tuuli Reinsoo.

Marilyn Piirsalu foto

Aasta tekstiilkunstnik Mare Kelpman võtab vastu õnnitlusi Kaire Talilt.

Fotod: Sander Koit/ERR

Aasta tekstiilpreemiad

Juba teist aastat valitakse aasta tekstiilkunstnikku ja -tegijaid uue reglemendi järgi. Võib kinnitada, et see toimib hästi ja võimaldab meie eriala tublisid paremini märgata ning tunnustada. Mis on väga tähtis!

18. 01. 2018 kogunes 7-liikmeline žürii ETDM-i raamatukogusaali. Osalesid: Kaire Tali / aasta tekstiilkunstnik 2016, Kärt Ojavee / aasta noor tekstiilkunstnik 2016, Vano Allsalu /EKL, Kai Lobjakas / ETDM, Tüüne-Kristin Vaikla / ESL, Tiina Kolk / ajakirjanik, Harry Liivrand / kunstiteadlane

Sümboolne seltskond, mõnus õhkkond, asjalikud kommentaarid. Žürii liikmed tunnustasid meie erialaliitu kõlavate kiidusõnadega – väga palju huvitavaid autoreid! Märgiti, et üsnagi erinevates tegevusvaldkondades on mitmeid tasemel tegijaid. Esitluse materjalid olid sel aastal põhjalikult ette valmistatud – ühtselt kujundatud ning ka välja prinditud, otsustajatel on sedasi parem süveneda. Samal ajal said kõigi nominentide portfoolid ka suurele ekraanile kuvatud. Üksmeelselt valiti žürii esinaiseks Kai Lobjakas, kes suurima asjatundlikkusega kogu protsessi juhendas ning ka hääletustulemused oma allkirjaga kinnitas. Mina olin esitlusmaterjalide ning autorite erapooletu tutvustaja, kõik sujus lususalt, ainult et pärast oli mul hääli täiesti ära...

Kuna olin “omade” žüriis esimest korda pean tunnustama, et see on raske vastutus. Tunnen uhkust, et meie eriala võimaldab nii paljudele huvitavatele ja erilistele tegevustele pühenduda. Tegelikult ongi ju nii, et kõik need, keda juhatus on otsustanud nomineerida ongi tunnustatud. Kahjuks pole meie liidul kusagilt loota rahalisi vahendeid heldeks rahaliseks pre-

meerimiseks, seetõttu pöördusin võimalike sponsorite poole. AS Vunder toetas meid suurejooneliselt 50 eurose ettemaksega kliendikaartidega ja kotitäie kunstitarvetega, mille said kõik nomineeritud seeniorid ja juuniorid. Abakhan polnud kitsi jagama oma kinkekaarte, mis läksid kunstnikele, kes tegutsesid kangastega. Zelluloosi paberipoe kinkekaardid said “Aasta tekstiilitegu” nominendid ning kirjastus “Varrak” saatis suure kotitäie ekstra meie jaoks valitud väärt kirjandust. Iga nominent sai endale meeldiva raamatu valida.

Väga suur kummardus ja tänu toetajatele ja loodame, et nad on sama helled ka tulevikus!

Elutöö tunnustusega pärjatud Erika Tammperre sai aga kotitäie ekstra korrutatud rohelist lõnga, et ta loorberitele kauaks lebama ei jääks. Sellest juba valmibki uus teos mida saab ilmselt näha detsembris Võrus, meie aastanäitusel.

Tiina Kolk kirjutas möödunud tekstiiliaasta saagist ajakirja Dii-van veebruarinumbri.

Palju õnne kõigile!

Märgakem üksteist ning tunnustage tublisid ka konkursi välisel ajal – kolleegi kiitus tiivustab.

Kaire Tali

<https://kultuur.err.ee/679054/galerii-ja-video-tekstiilkunstnikud-tunnustasid-aasta-parimaid-tegijaid>

*Aasta noor tekstiilikunstnik
Heleri Aleksandra Sits.*

*Elutööpreemia laureaat Erika
Tammepere ja Taso Tammepere.*

Tekstiilpreemiade nominendid ja laureaadid.

Aasta tekstiilikunstnik

Mare Kelpman

Ehalill Halliste

Kirill Safonov

Krista Leesi

Ljudmilla Swarczevskaja

Ülle Raadik

Aasta noor tekstiilikunstnik

Heleri Alexandra Sits

Ingrid Helena Pajo

Dila Demir

Elutöötunnustus

Erika Tammepere

Aasta tekstiilitegu

Eva-Liisa Kriis "Teljekütt"

Ene Pars, Reet Talimaa, Anu Raud "Koo en-
nast ajalukku: 100 meetrit kaltsuvaipa"

Kadi Pajupuu, Marilyn Piirsalu tekstiiliinstal-
latsioon "7 koske"

Kaire Tali + 15 vaibakunstnikku "Vaba Tahe 20"

Valtrik Pihl "Maailma suurim kootud Eesti
lipp"

Ave Matsin, Astri Kaljus "Vilma villalabor"

6 kursusekaaslast, "RXII. Kollaaž. 21 aastat
hiljem"

Leida Kibuvitsa tekstiilitööde taasavastamine

Eva-Liisa Kriisi väljapanek Lennujaama näitusel

ISAMAASTIKUD

Kuraator ja produtsent: Reet Mark

Kujundaja: Ene-Liis Semper

Näitus avati ERMi 109. sünnipäeval, 14. aprillil ja jääb avatuks kuni 11. novembrini 2018.

Eesti Rahva Muuseumi galeriis on kuni 11. novembrini avatud Anu Raua 75. sünnipäevale pühendatud näitus „Isamaastikud“. Väljapaneku teine, sissejuhatav osa paikneb muuseumi peasissepääsu juures, konverentsisaali esisel ekspositsioonialal.

Anu Raud on tekstiilikunstnik, kauaaegne õppejõud ja tänane emeriitprofessor, akadeemik – aga ka soe ja külalislahke Kääriku talu perenaine, kelle ukSED on sõpradele ja kolleegidele alati avatud.

Näitus on muljetavaldavalt rikkalik, eksponeeritud on nii muuseumides kui erakogudes olevaid töid. Anu soov oli, et võimalikult suur osa ka eraomanduses olevatest töödest oleks sel näitusel eksponeeritud, mis tingis ekspositsiooni laiendamise ka peasissepääsu juures olevale näitusepinnale. Väljapanekus on töid alates 1969. aastast kuni uute, just seda näitust silmas pidades valminud töödeni.

Meenutades viimatist suurnäitust Tallinna Kunstihoones, kus näituse vaatamiseks tekkisid viimastel päevadel järjekorrad, valitseb siinsel väljapanekul keset suve rahu. Rahvarohke avamine ja näitusetuurid on selja taha jäänud, seega on õige aeg näitust külastada ja vaipu süvenenumalt uurida just nüüd, mil näitus veel pikalt avatud. Olin õnnelik, et tabasin näitusel vaiksuse ja rahuliku hetke, mil sain omas tempos veelkord töödesse süveneda. Milline pidulikkus ja suursugusus selles ruumis tekib! Ruumis valitsev vaikus annab võimaluse minna uitama vaipadelt vastu vaatavatel mõtte- ja tundemaastikel, milles säravad eredad hetked ja kirgad värvid koos äratundmist pakuvate tuttavate olukordadega. See on hea koht mõtisklemiseks ja rahulikuks süvenemiseks, igast vaibast õhkub elujõudu. Näituse pealkirjas kokku saanud mõisted ISAMAA ja MAASTIK on Anu Raua tööde lahutamatu osa. Ja tegelikult kogu tema olemuse lahutamatu osa.

Anu on olnud mitme põlvkonna tekstiilikunstnike jaoks väärtuste hoidja ja edasiandja, kelle olulisus Õpetajana ei kao ka pärast kooli lõpetamist. Vaadates vaipu, meenuvad mulle õpinguaastate kohtumised – praktika Kihnus, tekstiilikateeder Tallinnas, Kääriku talu suvi enne diplomitöö tegemist. Pole ime, et Eesti Tekstiilikunstnike Liidu suvepäevad toovad viimastel aastatel just siia, pika laua taha mõtteid vahetama, ERM Heimtali muuseumi uusi eksponaate avastama ja ateljees valmivaid töid imetlema. Ja on tõeline õnn, et Anu juhendamist saavad kogeda ka praegused üliõpilased nii Eesti Kuns-

tiakadeemiast, TÜ Viljandi Kultuuriakadeemiast kui ka Tartu Kõrgemast Kunstikoolist.

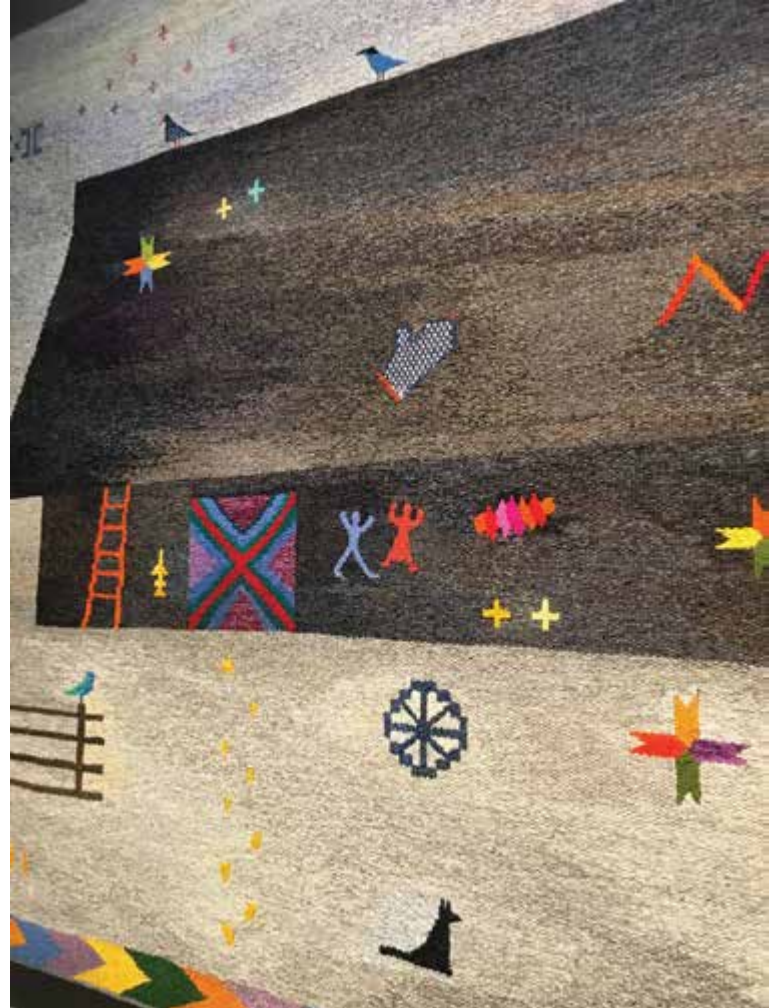
Olles koos tudengitega Anu maastikel Heimtalis iga-aastane külaline, meenuvad näitusel vaipu vaadates värvikad jutud. Pole vist lihtne leida kedagi teist, kes suudaks ühtviisi loomulikult ja vaimukalt viisil kõnelda nii kohtumistest oluliste inimestega, kunstielamustest kui loodusest ning jääda samavõrd poeetiliselt ka ametnikele lambapidamise tõekspidamisi selgitades. Elutarkus neis lugudes pole kunagi pealetükkivalt õpetlik, kuid justkui iseenesest leiad end kuuldu üle veel hiljemgi korduvalt tagasi mõtlemas. Anu on kui muistne jutuvestja, kes maalib oma vaibamaastikud sõnadega mitmekihiliseks ja ka lihtsast kompositsioonist saab mõne lausega terve romaan. Lase vaid meeltele avaneda ja kujutuspildid voolavad silme eest läbi! Vaipadelt leiab linde, kindaid ja sokke, peremärke, elamuid, kirikuid, inimesi – maastikud on elus ja täis läbi aegade jäetud jälgi ja märke. Tahtmatult võib sattuda kujutlema ennast vaibamaailmas kõndimas ja ümbrust avastamas või ära tundmas.

Tuttavad motiivid korduvad paljudes töödes, kuid lugu on iga kord erinev. Ometi on kõigis vaipades midagi ühist – pildikeelde pandud sõnum isamaa, looduse ja oma kultuuri hoidmise olulisusest. See on teema, mis kõnetab igaüht, olenemata rahvusest või elukogemusest leiab iga vaataja Anu näituselt „oma vaiba“. Mina leidsin mitu – näiteks vaiba „Linnulaul“ (2018), mida vaadates tekib kujutus puhta lume krudinast triibuseelikutes Kihnu naiste jalge all, pilvealusest päikesest ja linnulaulust. Mälupõhjast kerkib ninna talvise karge lume lõhn ja kevade ootus. Või „Põllukummardajad“ (2002) – selles vaibas on tunda 1990ndate algul praktilist kogetud sooja niiske mulla lõhna, kui koos Anuga Kihnus appi kartuleid võtma läksime ja meile kõigile vastuseisust hoolimata kõrdid selga anti, sest „põllal roomamise kõrt“ oli seal talus tookord õigem tööriie kui meie teksapüksid. 2014. aastal valminud vaip „Pole kodu“ on täis hingevalu kodust lahkujate üle, kuid meenutab ka maailma muutumist – veel minu lapsepõlves oli maal tavaline, et uste lukustamise asemel piisas luua ukse ette asetamisest, mis andis märku et pererahvast pole kodu. Nüüd paneme uksi hoolega lukku, kuid küllaga leidub ka tühje ja mahajäetud maju, kus kunagisi elanikke meenutavad veel rohu seest välja kasvavad lilled ja marjapõõsad. Ja hõõguvpunane „Ahjusoe“ (1997) – minu jaoks on saanud oluliseks enne Kääriku talu söögilaua taha istumist saaks korra selja vastu ahju panna ja tunnetada suvist jahedust või külmale ajale kohast hõõgumist. Säravpunast vaipa vaadates leian end mõttes seismas, selg vastu kuumat ahju. Näituseruumis on kokku saanud ka „Kogujad“, „Rehi“ ja „Isamaastik“ – monumentaalteosed, mille iga kujundi võib Anu detailidena lahti rääkida. Hinge sööbinud töid saaksin nimetada veelgi, kuid igaüks leiab näitusel ringi käies kindlasti omad lemmikud.

Näitus „Isamaastikud“ on elust, rahvakunstist ja loodusest mõjutatud piltjutustus, mida võib vaadata ja nautida tummfilmilise kujundite ja värvide peegeldust imetledes. Kuid veelgi põnevam on, kui saatetekstina hakkab kõlama Anu hää – olgu siis näitusetuuri või varasemalt kuulnud ja loetud jutte meenutades. Anu on osa isamaastikust.

Aet Ollisaar

Fotod: Marilyn Piirsalu

Näituse Kolm avamine Haapsalu linnagaleriis.

ETeKLi aastanäitus KOLM värvi/ põlvkonda/Eestit Haapsalu Linnagalerii

Hiljuti tähistasime meie professionaalse tekstiilikunsti sajandit, tänavu juubeldame Eestit.

Kuidas mõtestada saja aastast Eestit läbi kolme värvi, mitme põlvkonna oskuste ning tegemiste ja erinevate ajalooliste perioodide? Värvikates teostes ühinevad traditsioonid ja innovatiivsus, mitmed erilised ja hästituntud tehnikad, unikaallooming ja disain. Näitusel on 31 autori tööd, lisaks meie erialaliidu kunstnikele ka tudengite teoseid – uus põlvkond, meie tulevik! Tööde valiku tegi professionaalidest koosnev žürii, näituse kujundab Üla Koppel.

Näitusel osalevad Ehalill Halliste, Sigrid Huik, Elna Kaasik, Mariann Kallas, Heli Kelt, Mari-Triin Kirs, Anneli Kurm, Riste Laasberg, Krista Leesi, Maasike Maasik, Epp Mardi, Eva Mustonen, Ilme Anu Neemre, Aet Ollisaar, Ingrid Helena Pajo, Kadi Pajupuu, Erika Pedak, Tiina Puhkan, Ülle Raadik, Ilme Rätsep ja Feliks Sarv, Eve Selisaar, Marielle Sari, Malle-Maria Sild, Heleri Alexandra Sits, Ljudmilla Swarczewskaja, Aune Taamal, Kaire Tali, Ilya Uhlinov. Näitus jääb avatuks 29. juulini.

Sigrid Huik

Näituse idee autor Kaire Tali ja Peeter Kuutma seisavad Mariann Kallase töö ees.

Heleri Aleksandra Sits

Fotod: Toomas Huik, Andres Tali

Vaade näitusele.

Maasike Maasik

Identiteet

6. Traditsioon ja Innovatsioon Riias

Aune Taamal

Krista Leesi

Aune Taamal

Arsenali kunstisaalis näeb 16. septembrini näitust Identiteet. Rahvusvaheline žürii valis osalema 88 kunstnikku 26 riigist. Eestit esindavad Krista Leesi, Erika Pedak, Aune Taamal, Kadi Pajupuu ja Marilyn Piirsalu, Signe Kivi, Kaire Tali, Peeter Kuutma, Siiri Minka, Kärt Ojavee ja Johanna Ulfsak, Ülle Raadik, Lylia Meister.

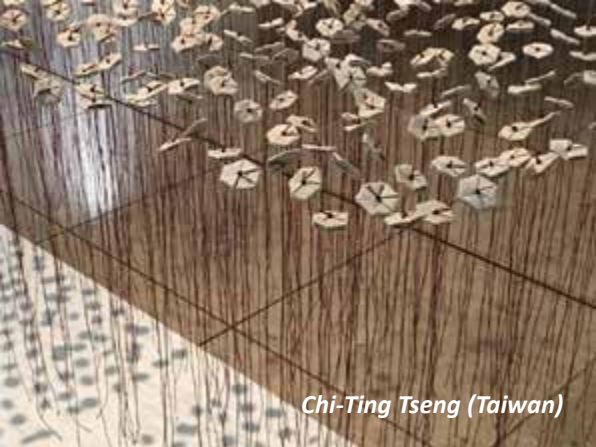
Eriline on näha Sheila Hicksi, Jon Erik Riisi (USA) ja Poola kunstniku Maria Abakanowicz (1930-2017) töid.

Sündmusega kaasnes kahepäevane seminar, kus rahvusvahelises seltskonnas kõneles ka Kadi Pajupuu leiutistest ja Lylia Meister oma kunsti- ja eluprojektidest.

Fotod: Heino Prunsvelt, Marilyn Piirsalu, Lala de Dios, FB; Videod: Marilyn Piirsalu

Marilyn Piirsalu ja Kadi Pajupuu

Chi-Ting Tseng (Taiwan)

Tatiana Aleksandra (Läti)

Yun-Feng Wu (Taiwan)

Jon Eric Riis

Võimas gobelääninäitus

Riia Tarbekunstmuuseumis, 6. juuni – 30 september 2018

ORLANi teose tagakülg, narmad moodustavad skulptuurse portree

Suurepärane võimalus näha naaberriigis gobelääne, mis valmistatud Prantsusmaal selle tehnika meistrite käe all. Autoritest on esindatud Henri Matisse, ORLAN, Jean Lurçat, Joan Miró, Le Corbusier, Raymond Hains, Patrick Tosani, Philippe Favier, Erró, François Boisrond, Gérard Schlosser, Vincent Bioulès, Jacques Monory, Christophe Cuzin. Põnev ekspositsioon tutvustab, kuidas gobeläänitöökojas valmis Egils Rozenbergsi gobelään. Eksponeerimisviis lubab vaadelda ka teoste tagumist poolt.

Prantsuse riik toetab gobeläänimanufaktuure, mis on ühinenud The Mobilier National alla. Organisatsiooni kollektioonis on tänaseks 130 000 mööblieset ja tekstiili. Kollektiooni säilimise nimel töötab 7 töökoda, mis hoiavad elus käsitöömeisterlikkust.

1964. aastal loodi Research and Creation Workshop, mis hakkas promoma kaas-aegset kunsti avalikus ruumis. 50 aasta jooksul on teostatud 100 kunstniku töid.

(I)ood gobeläänile

Tartu Apraaditehase
Rõdugaleriis 2.–20.
mai 2018.

Alguses oli lugu. Isiklik, puudutav, lähema või kaugema aja tagant mällu sööbinud. Igaühel meist on mälusopis lugusid, mis saadavad meid läbi aastate – olgu need siis lõbusad juhtumised, mida heal meelel teistega jagada, või hingekriipivalt isiklikud, mida sageli ka ise ei julge alateadvusest välja kaevata. Piltvaibakursusel on iga osaleja ühe oma loo ka nähtavaks muutnud ning vaatajate ette toonud.

Anneli Kurm räägib öisest kohtumisest putukate ja teiste helendavate objektidega ning **Helene Puusep** meenutab pelutavat ja kummituslikku kohtumist Ecuadoris, andes nüüd kujutlusele esimest korda ka reaalse kuju ja värvi. Mitmetes lugudes on muljeid rännakutest: **Anastasia Rikk** otsib tõde ulmelistest suurlinnadest ning meenutab unes ja ilmsi tehtud reiside kogemusi, **Kristin Mällo** pani end vaipa kududes uuesti proovile nagu retkel koos sõpradega Trolltunga mäetippu. **Siiri Nool** kudus ööle seeliku, mis saab sära ja tuule tiibadesse moelaval, kujundades selle vanaema luuletusest inspiratsiooni saades. Mitmed lood saavad alguse lapsepõlvest – vaipadesse on kootud põnevaid seiklusi ja meenutusi, mida tagantjärele on tore teistmoodi pilguga vaadata: **Mairi Sild** meenutab rõõmsaid ja tegusaid lapsepõlvesuvisid töötegemise ja võistlus-

Anneli Kurm pildistab
ööliblikate ootamatust
ilmumisest inspireeritud tööd

tega, **Mari-Triin Kirs** elustab ema saadetud kirja põhjal koduaia tulbipeenra. **Marielle Sari** on vaipa kudunud eredad värvilaigud, meenutamaks seenelkäiku, mis lõppes paanilise põgenemisega herilaste eest.

Näituse korraldasid Tartu Kõrgema Kunstikooli tekstiiliosakonna kolmanda kursuse tudengid. Juhendajad: **Aet Ollisaar** ja **Veinika Västrik**

Mari-Triin Kirs

Mairi Sild

Ehalill Halliste Paevaibad Riias ja Paides

Riias, Läti Seltsi Majas avati 2. veebruaril 2018 Ehalill Halliste gobeläänide näitus. PAE PEAL EV100 raames naabrite juures esitletu kajastas Eesti rahvuskivi müstilist dünaamikat kui loomelugu. Kauni hoone Balti saali mahtus vaibasari kenasti ära. Suur tänu Peeter Kuutmale ja Juris Zigursile, kes näituse seintele vormistasid, samal ajal, kui meie Kaire Taliga tunde Pärnu lähistel suuravarii järel bussis stoppasime. Pidulikul avamisel osales EV suursaadik Tõnis Nirk kui ka Riia Läti Seltsi president Guntis Gailītis. Esitati Jaan Räätsa ja Urmas Sisaski muusikat. Sõnavõttud ja õhkkond oli varasemast tuttav ja tore. Näitus tuli koju aprillikuus, vaibad olid taustaks mitmele EV 100 üritusele.

Kajastused meedias

- * ERR AK uudised 04.02.2018 kl 21.15
- * Internetiraadio LR4.LV, 06.02.2018 kl 19.30
- * Raplamaa Sõnumid 14.02.2018, lk 16. "Ehalill Halliste gobeläänid kaunistavad Läti Seltsi Maja"

Paide Muusika- ja Teatrimajas 04.05 - 30.06.2018 avatud ulatuslik näitus

Rahvuskivist rahva kiviks

Rahvuskivi 25. juubelile (04.05.1992) ja EV 100 pühendatud ülevaatlik näitus (koostaja geoloog Helle Perens ja Eesti Paeliit) toob vaatajani teabe pae tekstest, kasutusest ja tähendusest meie kultuuris. Näitus koosneb hulgast alanäitustest, mis mitmet moodi paest puudutatud. Nii ka Ehalill Halliste vaibasari Pae peal. Lõngast kiviks, teisenev kujutluspilt: näitusel oli võimalik võtta pihku kivi, mida suurtes tekstiilides portreteeritud: mikro versus makro.

Kajastused meedias:

- * ERR uudised 04.05.2018 kl 18.15
- * Raplamaa Sõnumid 16.05.2018 lk 20

EV suursaadik Tõnis Nirk, Ehalill Halliste ja Riia Läti Seltsi president Guntis Gailītis.

Ilme Rätsep

21.02.-29.03.2018 Türi Kultuurikeskuse Kunstigalerii "Valikmälu"
09.05.-27.05.2018 Tartu Tampere Maja Galerii "Päikese ring"

Ja tulemas:

10.07. Saaremaa Kunstistuudio

13.07. väike ekspositsioon Salevere Salumäe Loovkojas, kus teen kuumva-
ha siidimaali töötuba

16.11.-15.12.2018 Kuressaare Raegalerii

Hetk näituse avamiselt. Katariina kiriku
ajaloost räägib Toomas Abiline.

Skelett nr 4

Igäühel on kapis oma luukere või vähemalt mõni luujupike, võib-olla isegi reliikvia ...

Näitus lugude ja lugulauluga Katariina kirikus, Vene 14a, Tallinna vanalinnas.

Teisipäeval, 29. mail avasime näituse, mille vallandas Katariina kirikus unustamisi säilinud aare.

Kunstnikud Tõnu Arrak, Sigrid Huik, Pille Kivihall, Eero Kotli ja Kersiti Laanmaa, graafiline disain Tiit Rammul, näituse kujundus Terje Kallast-Luure, helilooja Ariel Lagle reekviem „Unustatud luud“. Lood Skelett nr 4 võimalikust saatusest kirjutasid Jaak Juske, Jüri Kuusmaa ning Loone Ots. Tekstid tõlkisid inglise, saksa ja vene keelde Hilary Bird, Peeter Järva, Hanna Kotli, Reet Ots, Ljudmila Simagina.

Igavik on kaugel ja lähedal, kogu aeg olemas, kuid tihti ajalike varjudega

nähtamatuks looritatud. Heidame pilgu üllataja-igaviku varju taha ning astume mõned tantsulised sammud ajatute märkide rajal. Seome ühte sümboleid ning kaugenevaid sajan-deid, vaatleme unustamise suhteid, liidame pühendamise ja pühendumise Katariina kiriku kauge mälestuse teenistusse.

Üle kümne aasta tagasi toimunud arheoloogilised kaevamised tõid päevavalgele tellis-sarkofaagi ja ebatavalise luustiku, mis dokumendis sai nime skelett 4. Tegemist oli keskaja olude kohta silmatorkava mehega, kelle pikkuseks hinnati 190 cm ja vanust tänaseks üle 500 aasta. Kohtusime temaga saatuse tahtel, avades pappkasti kiriku pimedaimas nurgas. Tema seltsis oli veel üks kaaslane. Neist oli palju juba põrmuks varisenud või lihtsalt kadunud.

Lahendasime olukorra

kunstnikele, kirikule ja tõenäoliselt ka ajaloole sobilikus kontekstis. Vaadata, tunnistada, imestada, oletada, mõtiskleda, esitleda tõde, ehtida, näidata, pühitseda, seejärel loobuda ning seejärel saata nad traditsioonilisele teekonnale.

Oma panuse andsid: Hopneri Maja, Anne Velt, Tallinna Kesklinnavalitsus, Indrek Tarand, Marju Raabe. Täname!

Sigrid Huik

Sigrid Huik. Maalitud „Aken“ koosneb kolmest 5 meetri pikkusest siidikangast, millega soovisin anda kirikule, mis on aegade jooksul kaotanud palju oma suursugususest, tagasi seda, mis kunagi võis olla ja samas sulanduda unustuse ja kaugel mälestusega.

Väljavõtteid arheoloogilistelt uuringutelt kunagises Tallinna Dominiiklaste Katariina kirikus (reg. nr. 1245)

AGU EMS OÜ 29.03 – 08.04.2005:

Uuringud toimusid seoses ideega rajada dominiiklaste Katariina kiriku praegu teatrisaalina kasutatava lääneosa alla garderoob ja tualetid. Kaevati kaks šurfi pinnasesse iseloomu kindlakstegemiseks ja uute ehituste maa alla rajamise võimaluste selgitamiseks.

Šurf 1 rajati kiriku lääneseina äärde, lõunapoolse portaali ette. Teine šurf kaevati teatrisaali keskossa. Šurfid kaevati ja avastatud konstruktsioonid puhastati.

Osalt vundamendi SÜ 6 ja suures osas skeleti 1 alt leiti tellistest ja omapäraselt paeplaadist tahutud konstruktsioon ... Ilmselt oli tegu sarkofaagiga.

Skelett nr 3 jäeti pinnasesse leitud asendisse, kuid skelett 4 korjati üles selle ebatavaliste mõõtmete tõttu.

Uuritud ala ja arvatavasti kogu endine kiriku ala on keskajal, kloostris eksisteerimise perioodil, tihedalt täis maetud. Väga ebaotstarbekas oleks sellele alale planeerida maa-aluseid rajatisi.

Sigrid Huik

Juubilarid 2018

27.03.1973 **Piret Valk 45**

08.04.1938 **Peeter Kuutma 80**

10.05.1943 **Anu Raud 75**

20.05.1973 **Siiri Minka 45**

26.05.1953 **Lija Karolin 65**

21.06.1948 **Ülle Raadik 70**

27.06.1958 **Mare Kelpman 60**

09.07.1938 **Kaie Tilk 80**

10.07.1958 **Ilme Rätsep 60**

31.07.1948 **Sirje Raudsepp 70**

02.08.1933 **Vaike Jakobsoo 85**

04-08.1973 **Riste Laasberg 45**

27.08.1963 **Kadi Pajupuu 55**

01.10.1948 **Erika Pedak 70**

02.10.1963 **Pille Pappel 55**

02.10.1948 **Ehalill Halliste 70**

03.10.1943 **Piret Mikk 75**

25.10.1973 **Ave Matsin 45**

25.11.1963 **Aune Taamal 55**

30.11.1993 **Liina Leo 25**

Õnne!

Müüt

22. veebruar-17.märts
Nooruse galerii

Mari Hinn

Tartu Kõrgema Kunstikooli tekstiiliosakond korraldas rahvusvahelise näituse MÜÜT. Näitusel osalesid kuue riigi kõrgkoolide tekstiiliosakondade üliõpilased, kokku on väljapanekus esindatud ligi 30 autori tööd. Osalenud kõrgkoolid: Läti Kunstiakadeemia (Läti), CIT Crawfordi Kunsti- ja Disainikolledž (Iirimaa), Helsinki Metropolia Rakenduskõrgkool (Soome), Łódźi Strzemiński Kunstiakadeemia (Poola), Vilniuse Kunstiakadeemia (Leedu) ja Tartu Kõrgem Kunstikool. Näitus on pühendatud Eesti Vabariigi 100. sünnipäevale.

Tekstiilitudengid kutsusid näitusega MÜÜT mõtlema järgmistele teemadele:

Mis on müüt? Kas müüdid meie ümber on pigem kangelaslikud lood või ebausk, ettekujutus millestki, mida tegelikult (enam) olemas ei ole? Millistel müütidel põhineb tekstiili valdkond?

Müüt on kui lugu, mis ei kao, vaid saab muinasjutuks, millesse küll kõik kõhklematult ei usu, kuid mida ei saa ka ignoreerida. Milliseid müüte seostame tekstiili erialaga? Kas see on endiselt valdkond, kus võib suuri tegusid teha olematust materjalist olematute vahendite ja olematu eelarvega? Kui palju digitaalsed protsessid ja muutunud

maailmakäsitlus teisendavad tekstiili kui materjali igapäevatähendust? Kas tekstiil on endiselt soe, taktiline, pehme materjal? Kas tekstiilmaterjali kasutamisest loobudes on võimalik tegeleda tekstiilikunsti ja -disainiga?

Näitusel osalejad otsivad vastust püstitatud küsimustele ja esitavad neid ise juurde.

Näitusega kaasnesid mitmed üritused:

22. veebruaril kell 16.30-17.30 toimus kohtumine osalevate kõrgkoolide esindajatega, kus arutleti müüdi mõiste üle erinevate kultuuride kontekstis. Vestlusringi juhtisid tekstiiliosakonna IV kursuse üliõpilased.

7. märtsil toimus samas seminar koos töös kutsutud külalistega, et arutada laiemalt müüdi ja müütilisuse teemal ning avada näitusel eksponeeritud objektide tagamaid.

Näituse kuraatorite meeskond: Aet Ollisaar, Mari Kõrgesaar, tekstiiliosakonna IV kursuse üliõpilased Anita Trink, Getter Tamme, Juula Pärdis, Mari Hinn, Marta Tuulberg ja Merje Niinepuu. Projekti MultiWeave juhtis Kadi Pajupuu ning assisteeris Marta Tuulberg, taftingobjektide teostust juhendas Liina Kool.

Näituse kujundus valmis Madis Liplapi juhendamisel.

Näituse graafilise identiteedi autorid on Merje Niinepuu ja Marta Tuulberg.

Tekstiiliõppejõud Eestist, Leedust, Lätist, Iirimaa, Soomest

Merje Niinepuu

Helen O'Shea (Iirimaa)

NÄITUS

Fotod: Kalev Ints

MÜÜT
MYTH

Art Academy of Latvia

CIT Crawford
College of Art & Design

Helsinki Metropolia
University of Applied Sciences

Strzebiński Academy of Art Łódź

Tartu Art College

Vilnius Academy of Arts

Galerii Noorus

22.02 – 17.03.2018

Avamine 21.02 kell 17.00

Kohtumine näitusel osalejatega

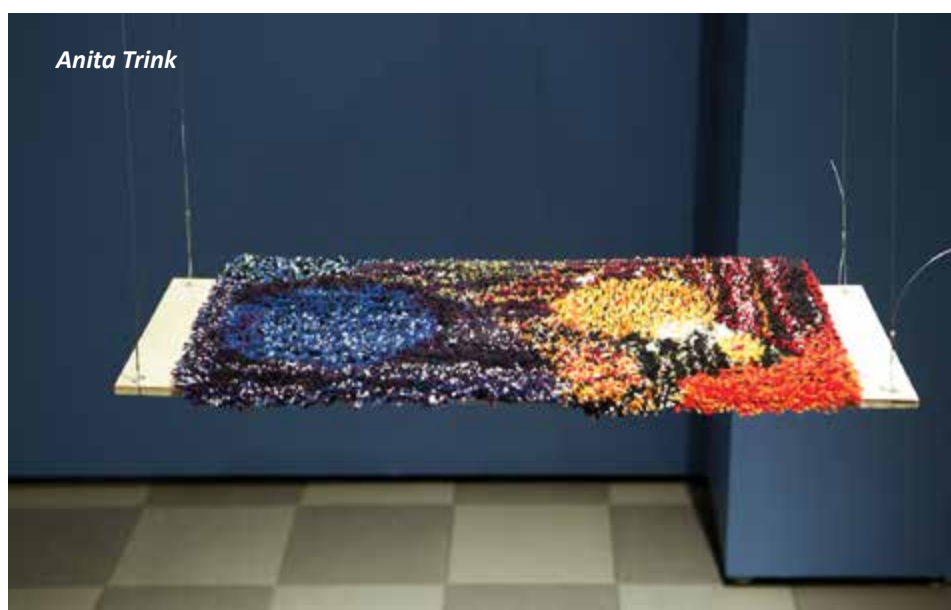
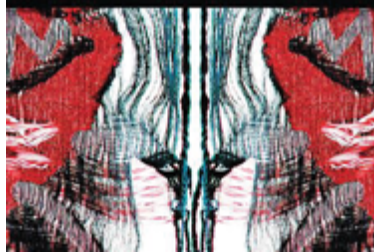
22.02 16.30 – 17.30

Juula Pärdi

Kristine Rublovska

Anita Trink

Tekstiilitriangel Viljandis

12. juunil avati Viljandis ridamisi 3 tekstiilinäitust. Kell 16 astusid Viljandi Linnagaleriis rahva ette TÜ Viljandi Kultuuriakadeemia rahvusliku tekstiili eriala XI lennu 12 lõpetajat. Kell 16.35 jalutasid Linnagalerii kõrval Sakala keskuses ringi Kristi Jõeste kindapaarid ning kell 17 esitleti Kondase keskuses Anu Pingi ja Siiri Reimanni etnograafilistel ainetel loodud koekirjalisi kudumeid.

TÜ VKA Rahvusliku tekstiili eriala lõputööde näitus Lendutõus XI

Rahvusliku tekstiili eriala lõputööl on kaks osa: kirjalik etnograafiline uurimus ja praktiline töö ERMi ja väikemuuseumide kollektsioonide põhjal. Kirjalikke lõputöid saab lugeda TÜ raamatukogu digiarhiivis <http://dspace.utlib.ee/dspace/>

Näitusel saab uudistada mitmekülgset tekstiilkäsitööd, aga ka ehedaid nahast jalanõusid (Anneli Oru).

Vaid lõikele toetuvat rahvuslikku vormimängu pakub näiteks Ruhnus ja Saaremaal kantud liistikute põhjal valminud kollektsioon Vaike Treibergilt, nagu ka Eleriin Seimi vihjeline setu hame „Veere pääl“ või vöökirjalise alläärega, pallapooltest inspireeritud Grete Küppari kleidikollektsioon.

Mängu on tulnud taaskasutuskangad (Helve Alla), kirivöö mustri laiendamine tervele kangapinnale (Elen Tammet) ning nulljäägiga lõiked.

Kultuuripärandi edasikandmisel näitavad eeskuju Mari-Liis Renser peipsiveere vanausuliste tikitud meestesärkide traditsiooni jätkamisega ja Kaili Raamat nulljäägiliste ülerõivastega eestirootsi meesterõivastuse eeskujul.

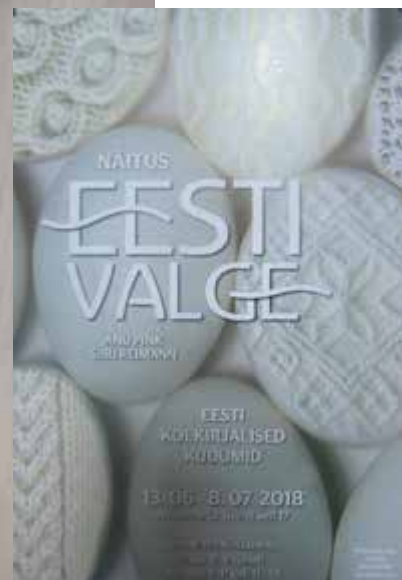
Rahvakunst liigub normaalsuse ja praktilisuse poole ning eemaldub tavapärasest värvikirevusest ja intensiivsusest. Neid rõivaid pole häbi kanda ei suurlinna tänaval ega kodumetsas haldjaid otsides, andes sellega keha TÜ Viljandi Kultuuriakadeemia rahvusliku käsitöö osakonna enesetutvustusele: et rahvakunst oleks elav, arenev ja ühiskonna muutustele reageeriv osa kultuurist ning hooliks keskkonnast.

Viljandi Linnagalerii asub Linnaraamatukogu IV korrusel. See on avatud 1. juunist 30. augustini T-R 10 -18 ja L 10 -15.

Näitus „Eesti valge“ esitleb koekirjalisi esemeid kahelt kuduvalt – Anu Pink ning Siiri Reimann. Keerdrepi üles ronides jõuab näituse külastaja otsekui pilve peale, olles ümbritsetud üleni valge pitsivahuga. Värv loovad

Näituselt Lendutõus.

Kohatud kuduja Kondase seinal

tumesinised rombid Ruhnu kinnastest inspireeritud käesoojendajail ning kujutud käiste roosa krae.

Valgeid kindaid kooti vanasti eriti pidulikeks puhkudeks nagu kirikus käimine või pulmad. Viklimustrid ehk üleväät silmused ja augukirjad ehk kadriksed kooti Mustjalas ja Muhus isegi kuni 40 silmusega vardal. Sõrve säärel asuvas Jämaja kihelkonnas kooti kujutud käiseid, mida on originaalis säilinud vaid 3 eksemplari. Veelgi vähem on alles Ruhnu *rosavamsasid* ehk kaheksakanna mustriaga valgeid kampsuneid – vaid 2 tükki. Ainult üks neist asub Eestis, teine Soome Rahvusmuuseumis.

Haapsalu sallide vahel ilutseb Siiri kootud pitsiline kleit. Nurgas ukerdab veel üks väike kuduja, kes loob omi pitse

varraste abita. Täitsa peast, nagu Haapsalu sallide kuduja vanasti. Siiri ja Anu kasutavad vardaid number 1,25 ja 1,5.

Kuduminäitus tasub vaatamist ka omaette, kuid kes raatsib pisut rohkem aega kulutada, näeb Kondase Keskuses 50 intellektipuudega inimese pilte näitusel „Kogutud maailmad“ ning Paul Kondase teoste püsinäitust. Kondase Keskus on avatud E–P 11 – 18.

Tuuli Reinsoo

Reet Talimaa ja Kristi Jõeste.

Fotod Kristi Jõeste FB voost.

Viljandi tekstiiltriangli kolmandik: Kristi Jõeste vahvalt eksponeeritud kindanäitus Sakala keskus.

17.04 avati Neitsitorni 0-korrusel Ljudmilla Swarczevska ja näitus. Salapärases ruumis oli 4 gobelääni ja 10 kollaaži. Autori sõnul ongi kollaažide valmistamine talle viimastel aastatel enam pinget pakkunud. Tulemus on tööpoolest huvitav. Kui varem teame Ljudmillat oma käekirjale truu intensiivsete värvidega mängiva vaibakunstnikuna siis paberitega mässates on ta tundlikult monokroomne, kompositsioonides kindlakäeline ja rafineeritud. Õnnitleme ja soovime edu!

Sigrid Huigi, Sirje Raudsepa, Merike Roodla ja Ainikki Eiskopi näitus

Kõik on muinasjutt.

Hopneri Majas 7. mai – 15. september 2018

Alates 7. maist kaunistab Hopneri Maja kontserdisaali ja fuajeed maalitud siidikangaste näitus, mis lisab meeleolu kõikidele selle suve sündmustele, olgu need kontserdid, etendused, vastuvõttud, pidulikud aktused või pulmad.

Autoriteks on tekstiilikunstnikud, kes ikka ja jälle inspireeruvad siidi kergusest ja sulavalt elusast värvist sellel materjalil. **Merike Roodla** lillemaalid viivad meid pöiallisilikku maailma, **Sigrid Huik** rõhutab selgeid ja tugevaid märke, mis lähemalt vaadates on

peened ja läbitöötatud. **Sirje Raudsepa** hea värvitunnetuse ja kompositsiooniga tööd on terviklikud, igal tööil on jutustada oma lugu. **Ainikki Eiskop** uurib orientalse ja rahvusliku mustrimängu võimalusi.

Hopneri Maja Raekoja plats 18, Tallinn avatud ürituste ajal

Sigrid Huik, Ainikki Eiskop, Sirje Raudsepp

Anna Filatova - My Make Up studio
Stilist- Viktoria Braginskaja
Modell- Eliisa Rääst
Fotograaf-Rita Assor

Svetlana Todurova
s. 11.10.1988

Svetlana Todurova nunovilditud kollektsioon "Synthesis"

Oled olnud aastaid pühendunud viltimise erinevatele tehnikatele, mida uut oled viimasel ajal leiutanud?

Viltimisega tegelen umbes üheksa aastat. Sellest kuus olen nunoviltimist ja rõivaste tegemist õpetanud ka autorikursustel. Mind on kutsutud Venemaale, Ukrainasse, Läti, Leetu, Tšehhi, Saksamaale ja Itaaliasse. Ka Eestis on olnud palju huvilisi. Olen töepoolest sellesse tehnikasse ja materjali kiindunud ning leiutanud igasuguseid töövõtteid. Tahan midagi teistmoodi luues tunda ja huvilistele näidata, vill pole mitte üksnes käsitöömaterjal, et selle kasutusvõimalused on piiramatud.

Kudumite projekt on mu peas olnud juba kaua.

Viimane kollektsioon üllatab tööpoolest – tahaks uurida, kuidas tekkis selline tavatu värviisu ja tikkimise tung?

Umbes kaheksa aastat tagasi tekkis tunnetus ja ideesähvatused, kui palju energiat ja ilu on kirkastes toonides. Kui võimas inspiratsiooniallikas võib olla värv! Vist kartsin veel siis selle teema kallale asuda. Mõni idee vajabki pikemat küpsemist, võibolla enda loomingulist liikumist mingis suunas. Too mõte justkui ununes vahepeal, samas alateadvuses küpses vaikselt edasi. Teadsin, et ükskord teen sellise kollektsiooni ära.

Selle kaheksa aasta sisse mahtus mitmeid loomingulisi projekte ning õpingud EKA tekstiili erialal. Värvid on Sulle ju alati meeldinud – kas siis ei olnud võimalust sellega tegeleda?

Jaa! Just sel ajal tekkiski mõte luua neonvärviliste vilditud rõivaste kollektsioon. Isegi alustasin aga õpingute ajal oli kogu aeg nii kiire ning teise lapse sünd lükkas teostumist veelgi edasi. Eelmisel kevadel tuli pakkumine, mil-

lest haarasin kohe kinni. Nüüd on neid unikaalrõivaid jäädvustatud kahel väga erilmelisel fotosessioonil, millest parimaks pean viimast.

Olen neid kudumeid selga proovinud ja pean tunnustama, et nii värsket mängulisust kohtab tänapäeval harva. Kõigile imponeerib põhjamine minimalism ja vaoshoitus... ja siis tuled Sina oma ammuse unistusega ja pörutad kõigi oma oskustega?

Panin sellele teemale nimeks "Synthesis". Nii ongi – nunoviltimisel kasutasin villa, siidi, trikotaaži, kõikvõimalikke tikkimise võtteid ja ka üht vanaema kootud kampsunit. Tikkimisel nautisin ekspressivsust ja reeglipäratust.

Selline ta nüüd sai, tegin ära.

Tunnen end "süüdi", et asusid tekstiiliga tegelma ja õhutasin ka EKA-sse astuma. Juba aastaid olen Sind innustanud ja tunnustanud – täheldanud pöörded loomingus. Kuhu edasi suundud, mis Sind praegu kutsub?

Viltimine on siiski kõigest üle. Endiselt innustavad mind selle tehnika piiramatud võimalused ja kordumatud tulemu-

sed. Tahan näidata, et vilditud riided ja esemed võivad olla isikupärased, õrnad, provokatiivsed või igapäevaselt kantavad. Töötan kodus oma ateljees kahe poja kõrvalt ja olen selle üle väga õnnelik.

Kui saaksid täita ühe oma soovi, milline see oleks?

Paluksin, et päevad oleksid pikemad! Juba aastaid maadlen sellega igapäevaselt – ehk siis pidev tasakaalu otsimine, kuidas ühendada looming ja pereelu.

Kudumeid testis ja autorit küsitles Kaire Tali

EKA koostööprojekt tugikeskusega JUKS

Sotsiaalse disaini projekti käigus õppisid EKA tudengid tundma JUKS vaimse tervise keskuse klientide vajadusi läbi eripedagoogi kogemuste. Kasutades tekstiili ja tehnoloogia võimalusi arendasid tudengid õppe- ja teraapia vahendeid, mida spetsialistid saavad kasutada igapäeva töös oma klientidega.

Projekti tulemusena valmisid tööd: rahustav sall [Kaelustus](#) (Indrė Milašiūtė, Laura Rusanen), hoidev ja meeli stimuleeriv keskkond [TELK](#) (Karolin Innos, Lisandra Türkson), pehme emotsioonide tundmise mäng [Moodi](#) (Aylin Hackenberg), interaktiivne valguse laud [MoveColour](#) (Julien Hac, Maarja-Liis Raamat), valgusega mängiv vilditud seinapilt [Tähistaevas](#) (Katrin Kruberg), komplekt rahustavaid taskuobjekte Turn off (Ann Mürsepp). Projekti juhendasid EKA tekstiilidisaini osakonna dotsent Kristi Kuusk ning JUKS-i loovjuhendaja Eelike Virve

Note

BA kolmas kursus korraldas tekstiilitudengite lõpunäituse Note, mis toimus galeriis Kraam artist run-space, Tallinnas endises vabrikus Polümeer. Kristina magistritöö oli eksponeeritud EKA lõputööde näitusel TASE.

EKA tudengid ühisworkshopil Leedus.

11.-17.06 toimus koos Vilniuse Kunstiakaademia Kaunase fakulteedi tekstiilidisaini osakonnaga nende õppebaasis Nida Art Colonys suvine meistriklass "Stories of Nida". NAC asub looduslikult väga kaunil ligi 100 km pikkusel Kura säärel, mis on UNESCO maailmapärandi nimekirjas kui üks kõige ilusamaid ja unikaalsemaid kultuurimaastikke Euroopas. Eestist osalesid tudengid ja ETekL uued liikmed Karolin Innos, Katarina Kruus ja Ingrid Helena Pajo. Tudengeid juhendasid Monika Žaltauskaitė-Grašienė, Lina Jonike Leedust ja Krista Leesi Eestist. Ühe võimalusena sai katsetada töötamist laserlõikumasinas.

Krista Leesi

EKA MA õppekaval Disain ja rakenduskunst, kaitses 6. juunil 2018 magistrikraadi tekstiilidisaini suunal: Kristina Puz [portfoolio](#) magistritööga Muinaslugudest inspireeritud pesukollektsioon "Love in a Mist". Juhendaja Kätlin Kaljuvee (MA), Retsensent Kirill Safonov (MA)

EKA tekstiilidisaini eriala lõpetajad 2018

kaitsesid 5. juunil 2018 lõpuportfoolio ning said bakalaureusekraadi:

Katrin Kruberg [portfoolio](#)

Liina Leo [portfoolio](#)

Ingrid Helena Pajo [portfoolio](#) ja [ko-duleht](#)

Mari Seger [portfoolio](#)

Triin Talts [portfoolio](#)

Annika Sellik [portfoolio](#)

Triin Talts. Sume. 2017

Tehnika: silmuskudumine

Materjalid: metallkarkass, alpaka ja viskoos lõng
Juhendaja: Kerly Kaljuste Masinkudumine ja silmkoelised tooted

Sume on maalilise efektiga atmosfääri-
valgusti, mis lisab interjööri aktsenti. Kui
tuli on kustus, täidab valgusti dekoratiiv-
set funktsiooni. Valgusti põledes muu-
dab Sume väljanägemist ning tekstiilist
sirmi vahelt ilmuvad kontrastid.

Valgusti on konstrueeritud kahest sama-
kujulisest karkassist, mis on omavahel
nutikalt ühendatud. Sisemist kihti katab
silmuskootud sirm ning välimine kiht on
käsitsi punutud.

Skulpturaalse efektiga poeetiline valgus-
ti lisab isikupära nii privaatsele kui ka
avalikku interjööri.

Ingrid Helena Pajo. Eesti kimono.

Etnograafiapraktika

Lina, vill, puuvill

Juhendajad Eestis: Signe Kivi ja Anu Raud; Juhenda-
ja Itaalias: Claudio Pieroni EKA, Heimtali; ABAR,
Rooma; 2016 – 2017 Modell: Eva Volmerson

Heimtali muuseumi leidudes hämmastas
mind, millise pühendumusega on kan-
gad õmmeldud rõivaüks. Peenelt ja käsit-
si tehtud õmblused ning tikandid puhu-
vad rõivastele justkui elu sisse, kuna neis
on nende valmistajate pühendumus ja
aeg. Nii saigi ühest Lõuna-Eesti meeste-
mantli lõikest alguse Eesti kimonote see-
ria, mida vaid käsitsi õmmeldes, kinkisin
ära mulle kõige väärtuslikuma – oma
aja. Anu Raua ja Signe Kivi juhendamisel
valmis tumesinine linane ürp suvis-
teks teelolemisteks ja ujumaskäikudeks;
Claudio Pieroni juhendamisel valminud
tumehall villane mantel on talvekaitseks
ja soojahoidjaks. Tikandijoone lainetus
räägib teelolemisest (kõik teed viivad
Rooma) ja muutlikusest – kord on soe,
siis külm ning see vaheldumine kordub
ikka ja jälle. Elu on sinusoid.

Foto: Triin Talts

Foto: Ingrid Helena Pajo

Foto: Lemon Seed, Katrin Kruberg

Katrin Kruberg. Eksperimentaalne trükidisain Aja vool

Trükitud tekstiilide disain 2017
80% polüester, 20% elastaan
Tehnika: põletustrükk
Juhendajad: Krista Leesi, Piret Valk

Luues kangast kui kunstiobjekti Tallinna Rakenduskunsti Triennaali satelliitprogrammi raames toimunud näituse "Vahe pole/No difference" jaoks, kasutasin oma kangatrüki lemmiktehnoloogiat – põletustrükki. Selle käigus töödeldakse üht kanga kiukomponentidest keemiliselt ja termiliselt eesmärgiga see kangast eemaldada. Minu jaoks on aeg väga hinnaline ressurss – seda eriti meie päevil, kui on vaja jõuda ära teha kõik ja isegi natuke rohkem. Seetõttu paeluski mind idee luua nõ motiveeriv kangas, mis tuleb mulle meelde, millele ma tegelikult oma aega pühendada tahan. Graafilise mustri moodustavad vene-, eesti- ja ingliskeelsed sõnad.

Mari Seger. Läbi musta kesta

Gobeläänpõime tehnikas piltvaip 2018
Mõõtmed: 21x26cm
Juhendaja: Maasike Maasik

Autoportreelise sisuga teos on abstraktne ja aus peegeldus minust kui loovisikust. Teos räägib sellest, kuidas suhestuvad minu isiksus, looming ja välismaailm omavahel. Olen aja jooksul jõudnud teatud selguseni oma töö ja elustiili valikute osas. Kandes enamjaolt vaid minimalistlikku musta ja valget, jääb omajagu vaba

mõtteruumi, et luua värvides pakatavaid ja visuaalselt kõnekaid töid. Nii saan ise jääda rohkem tagaplaanile ja anda suurema kõnejoõ loomingu, säilitades nõnda hea tasakaalu. Mustast kestast pinnale kerkiv ja väljapoole avalduv värvide maailm ongi see, kuidas näen end loojana.

Annika Sellik. Raamat Read

Raamat Read valmis Maasike Maasiku juhendatud gobeläänikursusel. Kuna soovisin luua seda tehnikat kasutades midagi, mis poleks lihtsalt dekoratiivne, visuaalselt ilus, vaid mis suhestuks ümb-

ritsevaga, jäädes samas minimalistlikuks ja „vaikseks“ valmis nn kognitiivne raamat. Raamatu read on visuaalselt jälgitavad kui ka käega kombitavad. Nende ridade tähendused ja lugu vormuvad aga iga lugeja kujutluses erinevalt – täpselt nii palju ja niisugustena nagu lugeja/vaataja neid vastu võtab ja tõlgendab. Materjalina kasutasin paberiribasid ja tamiili. Raamatu ridade mustri struktuur on sündinud intuiivselt, tegemise käigus, kavandamata.

Foto: Mari Seger

Annika Sellik

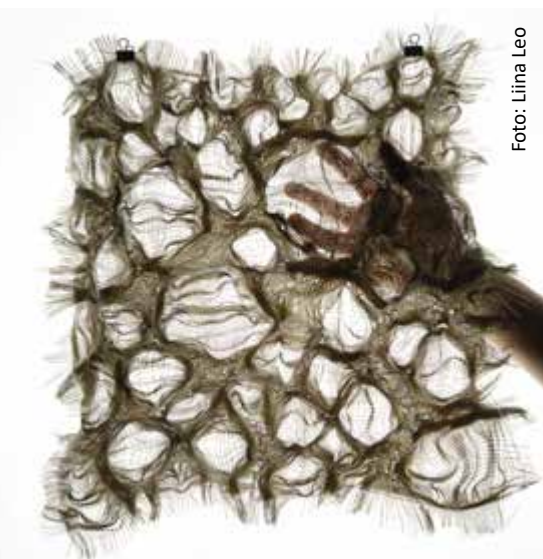

Foto: Liina Leo

Liina Leo töid

Deformierung

Kaasautor: Lena Ganswindt Eriala projekt: „Steinweich” Juhendaja: Prof. Christiane Sauer Weißensee Kunsthochschule, Berlin 2017

Projekti pealkiri „Steinweich” toob välja sõnade kivi ja pehmus tähenduste kontrasti. Kivi, kui projekti lähtematerjal basalt, väljendab jäikust. Sõna teine pool, pehme, on kui tekstiilne materjal ja selle paindlikkus. Nende sõnade kombinatsioon viitab materjalile, mis oli projektis kasutusel: basaldikiud. Basaldist valmistatud tekstiilkiud on peamiselt kasutusel tehnilise tekstiili sektoris ja selle esialgseks otstarbeks oli süsinikkiudude asendamine. Materjali kõrge tootmiskulud ei ole aga võimaldanud seda eesmärki täita. Kui võrrelda tootmiskulusid kodutekstiilide sektoriga on kulud siiski konkurentsivõimelised ning see faktor loob materjalile uued väärtused ja kasutusvõimalused.

Deformierung: „Muutus objekti kuju või ruumalas, mis on põhjustatud jõust”

Deformatsioon on protsess, mis algab materjaliga eksperimenteerimisest, uue tekstiilitehnika väljatöötamisest, selle dokumenteerimisest ning lõppeb uue tekstiilobjekti loomisega. See protsess peegeldab kontrasti masintootmise ja käsitöö vahel, kombineerides masinliku täpsusega toodetud materjali, loomingulise ja individuaalse lähenemisega. Tekstiilobjekti saab kasutada ruumieraldajana – kohati läbi paistes, kohati mitte.

Opacity

Projekt ERKI Moeshowle 2018

läbipaistev, läbikumav, pimestav, selge, hägune, varjatud, klaasjas, tume, hele, kirkas, hämar, udune, pilvine

Jää on vaieldamatult ainuke materjal, mida võib leida loodusest ükskõik millisel ülal kirjeldatud kujul. Ennekõike on projekti keskmes materjalid ja tekstiilitehnikad, milles eksponeeritud teosed loovad seoseid jää erinevatest vormidest ja olekutest. Seetõttu, koosneb kollektsioon sirgetest joontest, välja lõigatud vormidest ja erinevete materjali kihtide koostmõjust. Kui jää sulab, värvid sulavad. Kui jää praguneb, värvid pragunevad. Materjalide seos illustreerib läbipaistvust ja hägusust, mis annab jälle tema erilise.

Mari Adamsoni nimelise parima tekstiilitudengi stipendiumi laureaat 2018. aastal on Liina Leo.

Hiiumaal kasvanud Liina Leo on tekstiilidisainer, kes hindab käsitööoskusi ja traditsiooniliste tehnikate õppimist. Kuigi need tehnikad on aeganõudvad, saavad nende praktiseerijad lisada igasse sammu enda käekirja - ennast seeläbi tundma õppides. Kombineerides traditsioonilisi tekstiilitehnikaid moodsa disainiga, võimaldab Liina eksperimentaalne mõtteviis tal uurida mitmeid kaasaegse tekstiilidisaini valdkondi. Individuaalne lähenemine ja traditsioonide väärtustamine toob tema töödesse lugusid ja tundeid, mis muudab loodu kauakestvaks ja kasutajale väärtuslikumaks.

Liina portfoolioga saab lähemalt tutvuda [siin](#)

Merje Niinepuu

Marta Tuulberg

Marta Tuulberg

Struktuurse tekstiili loomine masintikkimise abil

Juhendaja Kairi Lentsius

Tekstiilitudengina olen alati olnud huvitatud leidma uusi viise tekstiilide ja struktuuride loomiseks – kuidas erinevate vahendite ja meediumide abil jäljendada ja edasi arendada traditsioonilisi tekstiilitehnikaid. Lõputöö eesmärk on näidata masintikkimise potentsiaali kangaloomisel ja seeläbi laiendada arusaama rõivaste loomise protsessist.

Lõputöö praktilises osas eksperimenteerin masintikkimise võimalustega, et leida uudseid lahendusi pitsikandi kasutamiseks. Protsessi tulemusena valmib lõikepõhiste lahenduste teostamist võimaldav innovaatiline tekstiilmaterjal.

TKK tekstiilieriala lõpetajad 2018

Merje Niinepuu

Illustratsioonide kasutamine moekollektsioonis „Une näod“

Juhendaja Eva Jakovits

Illustreerimine on mind alati paelunud, eriti huvitavad mind näod ja ilmed. Öpingute käigus olen leidnud isikupärase käekirja ja viisi oma joonistuste kasutamiseks tekstiilide loomisel.

Lõputööna valminud moekollektsioon „Une näod“ on inspireeritud painajalikust unenäost, kus seisan ihualasti keset tühja tänavat ning ootamatult ilmuvad kohale võõrad ja tundmatud näod, kes mind ümber piiravad ning mu alastust jõllitavad. Kollektsioon algab rõivastega, kus on kujutatud alasti naisefiguur ja üksikud näod heledamal taustal. Järgnevad samad kujutised negatiivis ja muutunud suurustes, moodustades abstraktseid ning üha tihedamaid mustreid, mis väljendavad unenägudes valitsevat hirmu ning soovi selle eest põgeneda. Kuna unenägu, mida kujutan, on värvitu, siis on ka kollektsiooni värvigammaks valitud hall, valge ja must.

Juula Pärdi

Kudumissettevõtete tootmisjääkide kasutamise võimalused. Tootesarja loomine

Juhendaja Keret Altpere

Mulle on oluline puhas loodus ja kestlik disain.

Lõputöös uurisin, kuidas rakendada keskkonnasõbralikke ringmajanduse põhimõtteid ja luua jätkusuutlik tootesari kudumissettevõtete täisvillastest jääkidest, nii et nende ökoloogiline jalajälg oleks võimalikult väike. Selleks kaardistasin toodete elukaare ja analüüsisin tootmisahela sulgemise võimalusi hällist-hällini. Tuli seada mitmed piiranguid materjalidele ja tehtavatele otsustele, kuid nii sain kasutada ressursse optimaalselt ja olla loominguiline. Lõputööna valmisid ühendatud kangatükkidest naturaalsed sisustustooted ning nende jääkidest villa ja biopolümeeride komposiitide näidised. Kõik esemed on erinevates värvitoonides tiražeeritavad, sest nendes kasutatud tükid on standardised.

Anita Trink

Püsiv versus kaduv – vees lahustuv moekollektsioon

Juhendajad Liisa Soolepp ja Tuuli Tubin McGinley

Minu lõputöö visioon sai alguse suvisel Tartu avaturul puuvilju müües ning kujutab endast mängu pakendi ja toote vahel. Lõputöö kollektsioon esitab vaatajale pakendimaailma tagamaad *performance*'i kaudu. Illus katab koleda ära. Pakend on tihti illustreeriv väliskiht, mis peidab ära toote tegelikkuse. Kolleksioonis on pakend esitatud mantlina ning toode kleidina.

Anita Trink

Getter Tamme

Kimono kui lõuend – mustrimäng läbi varju ja valguse

Juhendaja Kristina Paju

Minu lõputöö eesmärk on eksperimenteerida mustripindadega, mis on tekkinud valguse ja varju koosmõjul. Kombineerides taimemotive kanga pinnal, soovin edasi anda varjudele iseloomulikke juhuslikkust, ebapüsivust ja haurust. Mustrite eksponeerimisel olen aluseks võtnud Jaapani kimono lõike, mida olen lihtsustanud ja kaasajastanud. Leian, et kimono „lõuendina“ võimaldab hästi edasi anda varjudele omast õhulist ja ruumilist üldmuljet.

Getter Tamme

Juula Pärdis kaitseb lõputööd

TKK üliõpilased Heimtextil 2018 messil. Vasakult Mari Hinn, Getter Tamme, Merje Niinepuu. Foto Aet Ollisaar.

Heimtextil

Tartu Kõrgema Kunstikooli (TKK) tekstiiliosakonna üliõpilased osalevad 8.-12. jaanuaril 2018 Frankfurdis rahvusvahelise tekstiilimessi Heimtextil raames korraldataval ühisekspositsioonil Campus, mille eesmärk on tuua kokku Euroopa erinevates riikides tekstiilidisaini õpetavad juhtivad kõrgkoolid.

2018. aasta Campuse ekspositsiooniala ühendab teema Meeting-Sharing-Places, mille raames koostab iga osalev kool oma väljapaneku. TKK tekstiiliosakonna tudengid valisid arendamiseks teemad, millele nad keskenduvad ka lõputöös. Märksõna Connections viitab nii kokkupuutepunktile, mis on noorte disainerite vahel õpingute vältel

tekkinud, kui ka kogemuste jagamisele ja uute kontaktide otsimisele messil.

Campuse alal toimub tudengitele ühiseid üritusi ning korraldatakse töötubasid, mis annab võimaluse saada ettekujutust erinevate koolide disainieesmärkidest ning luua kontakte rahvusvaheliseks koostööks. Osalemine messil annab võimaluse tutvustada Eesti disainitudengeid ja tekstiilidisaini õpetamist Tartus ka sealset messil külastavale publikule.

Projektis osalejate ring põhineb disainikoolide vahelisel koostöövõrgustikul, kokku osaleb 2018. aastal projektis 16 kõrgkooli – Tšehhi, Soome, Suurbritannia, Prantsusmaa, Saksamaa, Ungari, Poola, Šveitsi, Sloveenia, Hiina ja Eesti kõrgkoolid. TKK osaleb projektis teist korda, oma töid ja portfooliod eksponeerivad

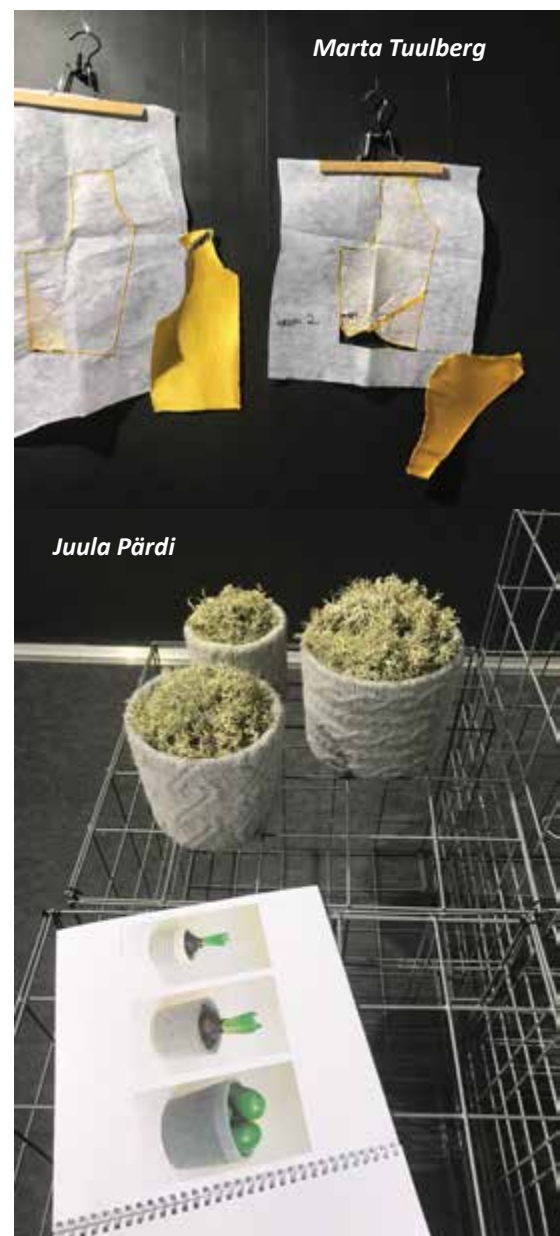
neerivad tekstiiliosakonna neljanda kursuse üliõpilased Getter Tamme, Juula Pärdi, Mari Hinn, Merje Niinepuu, Marta Tuulberg ja Anita Trink. Projekti juhivad professor Aet Ollisaar ja Mari Kõrgesaar.

Heimtextil on suurim rahvusvaheline sisustustekstiilidele keskenduv mess, kus osales eelmisel aastal oma väljapanekuga 2963 esinejat 69 riigist ning mida külastas 70 000 inimest 137 riigist. Tudengite messiala Campus on korraldatud alates 2007. aastast.

Heimtextili tekstiilimessi kohta leiab rohkem infot siit: <https://heimtextil.messefrankfurt.com/frankfurt/en.html>

Aet Ollisaar

Fotod Aet Ollisaar.

Stockholmi mööbli- ja valgusmessil

Tartu Kõrgema Kunstikooli (TKK) mööb- liosakonna ja tekstiilosakonna üliõpi- lased esitlesid 6.-10.02.2018 Stockholmi mööbli- ja valgusmessi Greenhouse'i alal ühistööna valminud projekti **"Living ROOM"**, mis sündis koostöös regionaal- sete mööbli- ja tekstiilitööstuse ettevõtte- tega. TKK osales sellel messil oma välja- panekuga üheksandat korda.

Projekti tulemusena valminud prototüü- pides saavad kokku kahe eriala üliõpi- laste teadmised mööblidisainist ning si- sustustekstiilidest. Osalejad analüüsivad ruumi kui elukeskkonda, keskendudes prototüüpide loomisel isiklikule või avalik- kule ruumile. Oluline lisaväärtus on mitut eriala ühendavas disainimeeskonnas töö- tamisel saadud koostöökogemus ja tut- vumine ettevõtete tootmisvõimalustega. Panuse projekti õnnestumisse andsid Eesti ettevõtted – üks suurimaid mööbli- tootjaid Tarmeko LPD, juhtiv paelatootja Haine Paelavabrik ja eritellimusmööbli tootja Sisuko, materjalidega toetas pro- jekti ka Artium ITC OÜ. Disainiprotsessis testisid üliõpilased projekti toetavates ettevõtetes kasutatavaid materjale, luues dialooge tekstiili ja puidu vahel. Eesmär- giks seati mänguline katsetamine mater- jaliste, vormi ja struktuuriga ning sellest sündinud disainilahenduste esmane tes- timine messiekspositsioonis.

Messiprojekt annab tudengitele võima- luse omandada kogemusi Põhjamaade suurimal mööbli- ja valgusmessil esine- des ning saada valminud prototüüpidele rahvusvahelist tagasisidet.

Osalejad: Anastasia Rikk, Anneli Kurm, Grete Pertel, Helene Puusep, Kristin Mäl- lo, Maarit Brit Tanni, Mairi Sild, Marge Allik, Marielle Sari, Mari-Triin Kirs, Siiri Nool.

Juhendajad: Madis Liplap, Aet Ollisaar, Keret Altpere

Üliõpilaste osalemist messil toetab Eesti Kultuurkapital.

Aet Ollisaar

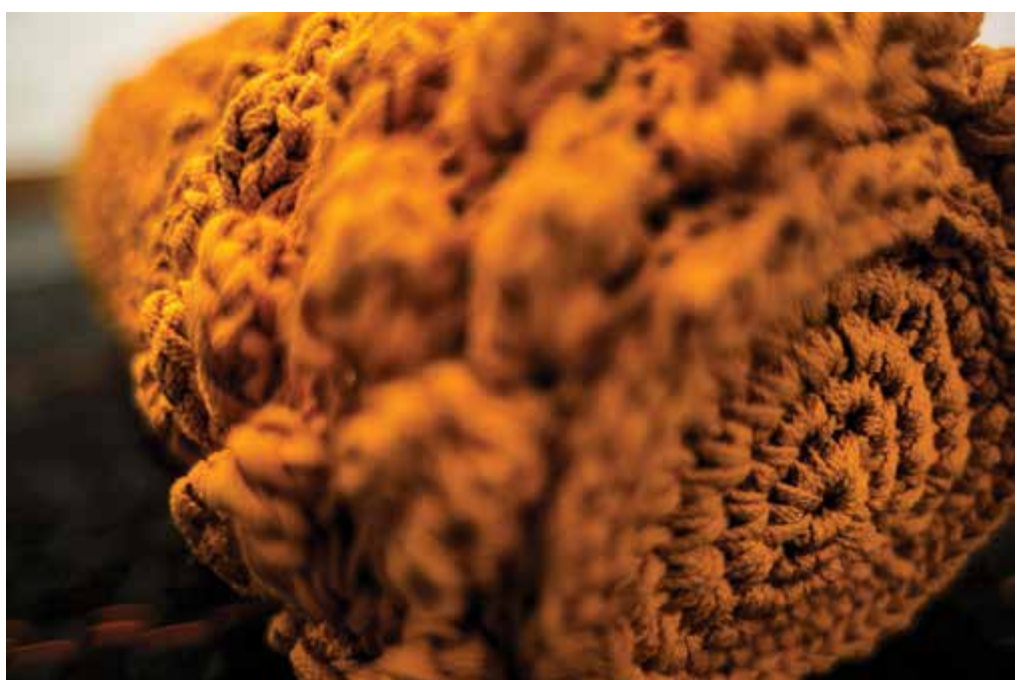

Foto Aet Ollisaar

Koi küsib

värsketelt ETeKLi liikmetelt

- 1) mis on sulle oluline
- 2) kus oled kümne aasta pärast
- 3) mida ootad erialaliidult
- 4) kuidas tahaksid liidu töösse panustada

Pille Pappel (OÜ UTI)

Erialaliidult ootan tuge, turvatunnet ja seltsi. Oluline on minu elus rahu ja rõõm. Kümne aasta pärast olen 100 lamba, 3 koera ja 200 kanaga Eesti Vabariigi pensionär, kellel on mitusada kg villa ja lõnga. Ilmselt nii juhtub... No liidu töösse võiksin panustada nii, et küpsetaksin erinevatele liidu üritustele oma kana munadest õuna-, rabarberi vm kooki. Näiteks nii....

Triin Talts

1. Elus ja töös pean oluliseks ausust ja inimestevahelist avatud suhtlust. Diaaloois sünnib tõde.

2. Loodan, et olen 10 aasta pärast samasuguses liikumises nagu täna. Et tänased erialased eesmärgid on ellu viidud ning olen nendest kogemustest omakorda edasiliikumiseks inspiratsiooni saanud.

3. ETeKL liikmeks kandideerides soovisin tutvuda liidu kunstnike ja disaineritega - et jagada kogemusi ja uurida, mis rolli mängib tekstiil tekstiilikunstniku maailmas.

4. Omavahel öeldes pean end osavaka suhtlejaks ja organiseerijaks. Esitan küsimuse omakorda Teile – millist rolli näete noortel liidu liikmetel, ning millal me alustada võime?

Karolin Innos

1. Paljud asjad nagu pere, sõbrad, aeg iseenda jaoks on ja jäävad mulle väga oluliseks. Hetkel on aga üks prioriteet minu elus enda arendamine. Olen õppinud EKAs kolm aastat tekstiilidisaini, omandanud eriala üldteadmised. Nüüd soovin keskenduda enda jaoks konkreetsema suuna leidmisele ja koguda sellest teadmisi uute kohtade ja inimeste abil.

2. 10 aasta pärast näen ennast töötamas disaini- ja haridusvaldkonnas.

3. Kasulike kontaktide loomise võimalust. Võimalust hoida ennast kursis ja Eesti tekstiilidisaini maastikul toimuvaga ning võimalust selles osaleda (nt näitustel) ja kaasa rääkida.

4. Olen valmis aktiivselt osa võtma ürituste/ näituste korraldamisest ning aruteludel osalema.

Pille Pappel oma lammastega

Vaata saadet:

<https://www.facebook.com/596977473747476/videos/1579199838858563/?fref=mentions>

Katarina Kruus

1. Et inimesed ei mõtleks ainult omakaasu vaatenurgast. Tarbikisid targalt, oleksid teadlikud ja vajadusel kriitilised ning oskaksid loodust hinnata ja hoida.
2. Õnnelik ja terve.
3. Ootan liidult kokkuhoidmist ja üksteise toetamist. Avameelset suhtumist ning aktiivsust.
4. Kuidas tahaksid liidu töösse panustada?
Näitustel osalemisega ja korraldamistega.

Ingrid Helena Pajo

1. Olla tänulik.
2. Kümne aasta pärast mõtlen ilmselt: "Poleks eales osanud ette arvata, et elu mind siia toob. On rõõm mitte teada, mis tuleb."
3. Näha lähemalt ja kuulda rohkem tekstiilist ning inimestest, keda tekstiil ühte on sidunud; leida tuge enda erialastele ettevõtmistele.
4. Võin kõigega aidata, kui vaid küsida.

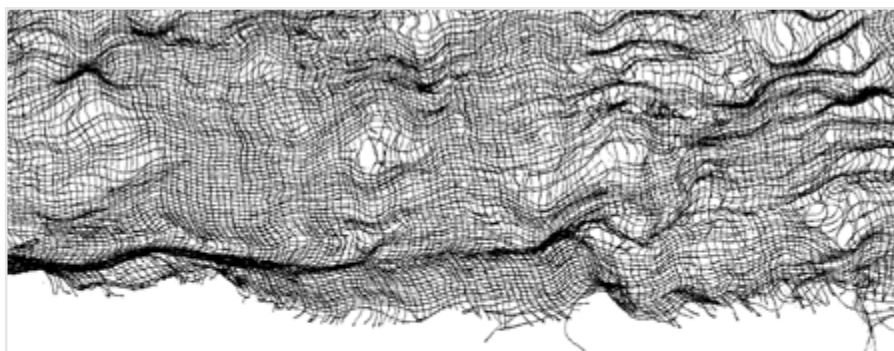
Annika Kiidron

1. Sotsiaalkriitilise kunstnikuna on mulle oluline, et mu tööd nii moe- kui ka tekstiilikunstnikuna juhiksid tähelepanu ühiskonnas olulistele tabuteemadele. Kindlasti on minu töödes alati ka (peidetud) optimismi, huumorit ja teravmeelsust – kõike ei tasu südamesse võtta!

2. Loodan, et selle aja peale olen ma lõpetanud doktorantuuri välisriigis ja kolinud tagasi Eestisse ning minust on saanud õppejõud. Hetkel teen oma magistripraktikat eksperimentaalses masinukudumislaboris (KnitwearLab) Amsterdamis ja järgmise semestri õpin Iisraelis, Shenkaris.

3. Ma ootan Eesti Tekstiilikunstnike Liidult rohkelt infot erialaste sündmuste kohta, vahvaid ja inspireerivaid kolleege ja loomulikult palju toredaid näitusi.

4. Tahaksin Eesti Tekstiilikunstnike Liitu ja selle tegemisi noortele tutvustada, kaasata noori talente ja näidata, et ka väga iidseid või traditsioonilisi tehnikaid kasutades on võimalik saavutada värske ja uudne tulemus. Mulle on ääretult oluline, et meie esi-emade hoolikalt hoitud-, arendatud- ja edasi antud tekstiililoometechnikad unustuste hõlma ei vajuks ja ka tulevased Eesti naised oskaksid ja tahaksid ise luua hingega asju!

NoTe – Noor Tekstiil 1.–15. juuni Kraam (Ülase 16 / Madara 22) N–L 14–19; P 12–18
avamine 1. juuni 19.00

Kunstnikud: Katarina Kruus, Karolin Innos, Triin Talts, Liina Leo, Ingrid Helena Pajo, Mari Seger, Katrin Kruberg

Annika Kiidron võitis 2018. aasta ERKI MOESHOW! Palju õnne!

Fotod Teet Malsroos/ Õhtuleht

Meediakajastusi

<https://www.oh tuleht.ee/879284/erki-moeshow-voitja-annika-kiidron-koige-raskem-oli-kollektsiooni-juures-kanga-kudumine-eestis-pole-kangatoostust#8>

Vaata Annika Kiidroni intervjuud Terevisioonis

https://etv.err.ee/v/meelelahutus/terevision/terevisioni_lood/76402c6c-8091-4464-80e6-eb6b092d36cc/erki-moes-how-2018-voitja-on-annika-kiidron

ETEKLi teated

ETEKLi aastakoosolekul toimus muudatus meie liidu juhatuses. Senine juhataja Kaire Tali pani ameti maha ja lahkus juhatusesest. Täname Kairet tõhusa ja missioonitundliku tegutsemise eest ja soovime edu erialases töös! Juhatuses esinaseks valiti Sigrid Huik ja Kaire asemele juhatusse Riste Laasberg.

Uus juhatus on võtnud suuna meie erialaliidu rahvusvahelise suhtluse edendamiseks. Augustis toimub Kihnus meie juhatuses ja Nordic Textile Art juhatuses ühine väljasõiduistung.

ETNi presidendi Lala de Diosega arutas Riias konverentsil Identity võimalikke koostööplaane Kadi Pajupuu.

2019. aastal võõrustame Pärnu muuseumis rahvusvahelist damast- ja žakaartelgedel kootud tekstiilide näitust Shadow and Light (9. aprill-9. juuni 2019). Sellega seoses plaanime ka seminari telgedel kudumise teemal. Soovime kaasata põnevaid žakaartelgi kasutavaid autoreid Eestist ja Skandinaaviast.

Portugali tekstiilorganisatsiooni poolt algatatud Euroopa projekt Connecting Territories, mille taotlusmaterjale ka meie ETEKLi poolt koostasime, ei saanud kahjuks rahastust, aga loodetavasti leiab koostöö nende partneritega (Hispaania, Portugal, Prantsusmaa, Itaalia) mõne muu väljundi.

Riiga tekstiilinäitustele!

Riias on avatud mitu märgilist rahvusvahelist tekstiilinäitust (Tradition & Innovation/ Identity Arsenalis ja Prantsuse gobeläänimanufaktuuri näitus Riia tarbekunsti ja disainimuuseumis, mõlemast saab lugeda ka siinses Kois)

Sõidame Riiga 16-kohalise bussiga 8. septembril (buss on tellitud 7.00 kuni 21.00).

Huvilistel palume **20. augustiks** kanda meie Liidu arveldusarvele (a/a EE332200 221013989379) **25 €** märkega **Buss Riiga** ning helistada Sigridile 55687812 või saata meil tekstiilikunst@gmail.com
Kohapealsed kulud on kõigil enda kanda.

16 kiiremat saavad soodsalt Riiga! Ja tagasi ka.

Selliste töövahenditega töötame seekord.

Tule ETEKLi suveworkshopile Heimtalis!

Sel aastal kohtume Heimtalis **22.-24. augustil**. Külalise-na viib suvist töötuba läbi meie sõber Helena Paakkinen (Soome). Helena juhendab saviprindi töötuba, tehnika sarnaneb monotüüpiale, tõmmiseid saab savilt teha kuni savi on märg. Kaasa võtta puuvillaseid, linaseid või viskooskangaid. Kangad peavad olema läbi pestud. Trükkida saab ka valmis esemetele. Igale osalejale toob ETEKL 2 kg savi (võta ise kaasa savi rullimiseks sobiv töövahend) ja tekstiilitrükivärve.

Töötoa osalustasu 30 € palun kanna **10. augustiks** meie liidu arveldusarvele, ning anna osalussoovist ka teada liidu meilile. Raha ööbimise ja söögi eest kogume kohapeal.

Kevadine bussireis ERMi

Kuna Kunstnike Liit on otsustanud erialaliitude tegevust pisut toetada – 500 eurot on tegelikult päris suur raha – otsustasime sel aastal oma toetuse ära kasutada ERM-i külastades.

Maksimaalse elamuse huvides toimus see 14.04. 2018, Anu Raua näituse “Isamaastikud” avamise päeval. Reet Piiri juhitud rahvariie näituse tuur oli põnevam kui eales oodata oleks osanud. Samuti oli ERMis kuulnud kantaat “Eile nägin ma Eestimaad” väga eriline just tänu nauditavatele visuaalidele. Ene Parsi ja Reet Talimaa ning Anu Raua 100 meetrise triibuvaiba kudumise etapid olid sätitud helipildile imeilusaks taustaks. Ülevaatlik Anu Raua näitus “Isamaastikud” on kena jätk Tallinna Kunstihoone näitusele 5 aastat tagasi. Võimas!

Luulereisid pakkusid välja 52-kohalise bussi mis saigi viimase kohani täis nii noori kui vanu. Kaasa tulid Virve Aben, Irina Gross, Ehalill Halliste, Ainikki Eiskop koos pojaga, Aili Kivioja, Krista Leesi, Merike Männi, Kadi Pajupuu, Marilyn Piirsalu, Ene Pars, Sirje Raudsepp, Tuuli

Reinsoo oma emaga, Linda Roos-Himma, Kirill Safonov, Irina Gross, Malle Maria Sild koos õega, Aune Taamal, Reet Talimaa, Milvi Thalheim ja Kaie Tilk (kindlasti mõned nimed ununesid ka või olid juba Tartus kohal...). Broneerisin aegsasti ette kõikvõimalikud liikumise abivahendid ja nii polnud mööda kilomeetrist maja edasi-tagasi seiklemisega kellelgi erilisi probleeme. Veel tegid meie täisprogrammi läbi paljud Anu sõbrad, sugulased ning kolleegid. Sekkusin tagasiteel bussis Leila Pärtelpoja ja Leo Rohlini vestluses ja uurisin, kuidas ERM meeldis. Leila ei tee tühje sõnu, vastas oma kelmikal moel ainult ühe valju sõnaga: VÄGA!

Täname ERM-i ja eriline kiitus Kaarel Tarrantile kõike nii hästi korraldamast ning Reet Piirile parima võimaliku rahvariie näituse tutvustuse eest!

Omalt poolt otsustasin ERM-ile teha sünnipäevakingituse. Viisin meie kultuuripanka igaveseks hoiule minu vana-vanaema varases nooruses tikitud kaks kaunist Läänemaa tekki ja Lihula etnopraktika ajal olematult väikse raha eest

ostetud Lopa-Liisu tehtud käsitöö: imekauni valge pilutikandiga kaunistatud linase pika suvesärgi. Olgu neil seal hea ja uhke olla - äkki näitavad endid kunagi 50 aasta pärast ka meie järglastele.

Kaire Tali

Reet Piiri tutvustas rahvariie näitust

Mälupank

Liitusime Eesti 200/Eesti kultuur 200 algatusega, et aidata koguda materjali Eesti kultuuritegijate mälupanga jaoks. Esimese intervjuu Mall Tombergiga viisid läbi Merike Männi ja Sigrid Huik. Teisena küsitles Sigrid Huik Merike Männit.

Kokkuvõte Eesti 200/Eesti kultuur 200 töögrupi tegemistest

EESTI 200 / EESTI KULTUUR 200 Eesti Kultuuri Koja (EKK) töögrupp alustas 2015. aasta suvel laiaulatusliku algatuse EESTI 200 ettevalmistamist eesmärgiga luua üldrahvaliku loominguks Eesti jaoks visiooniformaat-mudel mõistlikest arengusuundadest harjumuspärasest pikema ajajoonel. EESTI 200 töörühma tegevused koondavad kildudena ja harali olevad head mõtted ning kogemused terviklikuks väärtuspõhiseks visiooniks Eesti tulevikust. Eesti ühiskonna positiivset arengut toetava visiooniformaadi väljatöötamiseks keskendub EKK töögrupp esimese etapina kunstide valdkonna visiooni loomisele EESTI KULTUUR 200 algatuse raames. Töögrupp süveneb koostöös paljude partneritega (loomeliidud, erinevad kultuuriorganisatsioonid jpt) kunstide valdkondade sisulisse konteksti ja rolli ühiskonna konsolideerijana tänapäeva avatud ning vastuolulises maailmas. Töötatakse välja arengusuunad, mis on piiritletud, konkreetset ja mõõdetavad ning toetuvad meie loojate professionaalsele kogemusele.

EESTI KULTUUR 200 tegevused toimuvad paralleelselt kolmel tasandil:

1. KOHALIK TASAND – kunstide valdkonna visiooniformaat.
2. RAHVUSVAHELINE TASAND – koostöövõrgustik ja “Eesti visioonipäev”.
3. JÄRJEPIDEVUSE TASAND Eesti Kultuuritegijate Mälupank.

Mälupank luuakse metoodiliselt läbiviidavate süvaintervjuude baasil Eesti kultuurivaldkonda väljapaistvate tulemustega mõjutanud inimestega. Süvaintervjuud avavad võimaluse suulise allikmaterjali abil esile tuua sellist ainet, mis ei ole kättesaadavad dokumentide või ajakirjanduslike lühiantervjuude kaudu. Töögrupi eesmärk on koguda ja kaardistada valdkonnas silmapaistvalt tegutsevate kultuuritegijate Eestis ja/või välismaal omandatud haridust, väärtushinnanguid ja loomekeskkonna mõju isikupärase käekirja/loomekvaliteedi kujunemisele. Lisaks eesti juurtega (sh välis-eesti) kultuuritegelastele intervjuueeritakse ka Eesti rahvusvähemuste esindajaid ning mitmekultuurilise taustaga kultuuritegijaid, kes on meie kultuuriruumi lahutamatuks osaks. Eesti Kirjandusmuuseumi Kultuuriloolise Arhiivi allarhiivina luuakse Mälupanga Kultuurilooline Arhiiv, intervjuude koopiaid säilitatakse Riigiarhiivis.

2015. aasta oktoobris liitus EKK töögrupp EV 100 kingituste keskkonda ideega EESTI 200 (<https://ev100.ee/et/eesti-200>).

EESTI200idee autoriteks on Kärt Summatavet (EKK asutajaliige), Mart Meri (EKK asutajaliige) ja Pille Lill (EKK eestseisuse ja juhatuse liige).

Eesti Tekstiilikunstnike Liit ja Eesti Tarbekunsti- ja Disainimuuseum kutsuvad kolmapäeval, 11. aprillil kl 17 Eesti Tarbekunsti- ja Disainimuuseumisse (Lai 17, Tallinn) teemaõhtule

Peeter Kuutma –

räägitud ja rääkimata lood

Meie „üks ja ainus“ ... – Eesti tekstiilikunsti *grand old man*, on kulgenud läbi aastakümnete väsimatult oma rada. Peeter Kuutma looming on tuttav paljudele. Teame teda ka väsimatu korraldajana, innuka eestvedajana, kogemustega kujundajana ja hea kolleegina. Tunnustatud aasta tekstiilikunstniku ja aasta tekstiiliteo tiitliga, Kunstnike Liidu auliige, Kristjan Raua preemia laureaat (2016), Eesti Kunstnike Liidu, Eesti Tekstiilikunstnike Liidu ja Eesti Sisearhitektide Liidu liige. Peeter Kuutma 80. sünnipäevale pühendatud teemaõhtul saad osaleda sõprade vestlusringis ning kuulata senirääkimata lugusid.

Kringel ja kohv noorusliku sünnipäevakangelase seltsis!

Korraldavad
Eesti Tekstiilikunstnike Liit
ETDM

Räägitud ja rääkimata lood ETDMis

Meie erialaliidu algatatud teemaõhtute traditsioon jätkub.

11. aprillil 2018 said kohaletulnud - saal oli tihedalt täis - vaadata vaiba- ja kangameistri elutööst koostatud ülevaatlikku slaidiprogrammi ning kuulata Peeter Kuutma ja Helen Adamsoni vestlust. Teemaks “Räägitud ja rääkimata lood”. Arvatagi algasid jutud lapsepõlvest ning jõudsid Peetri tänasesse veel igati aktiivsesse kunstnikuellu. Meenutused olid südamlukud ning värvikad ja ilmselt said paljud teada mõndagi huvitavat vanameistri erinevatest loomeperioodidest.

Tekstiilikunstnike Liit kattis Peetri äsjaolnud juubeli puhul osalenutele ka ahvatleva kohvilaua - ja juttu jätkus kauemaks. Täname ETDM-i ning Helen Adamsoni abi ja toetuse eest ning oleme ikka ja alati huvitatud sedalaadi sündmusi korraldama. Pakuks järgmiseks välja kedagi meie noortest tegijatest? Muidu ei teata nende pöörastest mastaapideist ja põnevatest projektidest paljutki...

Järgmise korrani

Kaire Tali

ETNi president Lala de Dios kirjutab:

Kallid ETN kolleegid,

Viimastel aastatel oleme rõõmuga olnud tunnistajateks olulistele näitustele, mis rõhutavad naiskunstnike tööd ja mõju nii tekstiilis kui teistes meediumites: **Sheila Hicksi** näitus oli Pariisis Pompidou keskuses ja kolumbialanna **Olga de Amarali** näitus, kes oli kiukunsti pioneer 1970-ndatel ja 80-ndatel, on nüüd Brüsselis. Tekstiilimuuseum Poolas Lodzis on pühendanud kaks ambitsioonikat näitust kaardistamaks **Magdalena Abakanowiczi** kunstnikuteed. Neist viimane – **Metamorfizm** – on avatud 9. septembrini ja tõenäoliselt viib mitmed tekstiilikad oma suvistel teedel sinna näitust avastama.

Rääkides olulistest grupinäitustest, on kaks iseloomulikku joont: lisaks juba tavaliseks saanud erinevate tekstiilitehnikate miksimisele, on võimalik tajuda põlvkondade-ülelt lähenevust, millega sageli kaasneb žanrite segunemine. See tähendab, et kunstnikud, kes ennast varem tekstiilikunstnikuks ei pidanud, osalevad näitustel koos tekstiili- või kiukunstnikega. Näib, et tekstiilikunst hakkab lõpuks vabanema algupärasest *patust* kasutada tekstiilile omaseid materjale ja tehnikaid ja/või sealjuures liialt tehnikale keskenduda. Tõsi on, et tekstiilikunstile vaadatakse siiani kui naiste alale, kuid tunnustades neid saavutusi õige asjana, millega **#MeToo** ajastul tegeleda. Tundub, et uued tuuled soosivad meid.

Ja on veel suurepäraseid tekstiiliüritusi. Pärast Bratislavat ja Ukrainat on 6. Riia Rahvusvaheline Tekstiilikunsti Triennial, mille teema **Identiteet** tuleb meile meelde, et sel aastal tähistavad Läti ja teised Baltimaad sajandat aastapäeva. Lisaks rahvusvahelise žürii poolt valitud töödele on väljas **Hicks, Abakanowicz** ja **John Eric Riis**. Juunis-Juulis tuleb Jaapanis Rahvusvaheline Shibori Sümpoosion, Austrias korraldab Textile Kultur Haslach juuli lõpus tavapärase suvesümpoosioni, Portugalis Guimareases kohtumine lõkkub sel aastal septembrisse. On veel Arte&Arte poolt Itaalias korraldatav **Human in Como** jt sündmused.

Mul on suur rõõm teatada, et järgmine ETNi konverents toimub 2019. aastal Haslachis nagu viimane üldkoosolek planeeris ja kinnitas. Iga aasta juulis võõrustab see Põhja-Austrias asuv linase kanga kudumise traditsioone hoidev küla rahvusvahelist sümpoosioni arvukate töötubade, näituste ja kuduajatele mõeldud turuga. 2012. aastal avati seal mitmeotstarbeline tekstiilikeskus, kus muuseum, kudumisharidus ja tootmine on koondatud ühe katuse alla. 2019. aasta ETN-i konverents toimub suvise sümpoosioniga samal ajal. Konverentsi motoks on **Eedeni aed**, mis seob hulga kultuurilisi ja ajaloolisi teemasid just nende küsimustega, mida esitame tänapäeval. Programm hõlmab töötube, ekskursioone, konverentsi ja konverentsijärgset programmi Viinis. Planeeritav aeg, mis siiski pole veel päris täpne, on 22. juulist 3. augustini, millest konverents toimub 29.-31. juulil.

Lala de Dios, ETN-i president

Kutse osalemiseks

Small Tapestry International 6: Beyond the Edge

American Tapestry Alliance kutsub kõiki vaibakunstnikke osalema näitusel *Teiselpool piiri*. Esitada võib nii klassikalises tehnikas kui traditsioonilisest tehnikast eemaldunud töid või edasiarendusi. Esitada võib grupitöid. Tähtaeg: **15. oktoober 2018**. Töö maksimummõõdud 50x50x50 cm. Edasipääsemisel tuleb ise saata töö USA-sse ja maksta ka tagasisaatmise eest. Vt info www.americantapestryalliance.org

Valik näituseid ja töötube

27. aprillist 30. septembrini näitus **Total Home Design Harmony? Textile Concepts from 1970-1990** Šveitsis.

www.textilmuseum.ch

17. maist 9. septembrini **Magdalena Abakanowiczi** näitus **Metamorfizm** Tekstiilimuuseumis Poolas Lodzis.

Ameerika vaibaliidu näitus **World Tapestry Now** on vaadeldav nende kodulehel alates 10. juulist 2018. Näitusele valiti 43 tööd 302 osaleja hulgast, ilmumas on ka paberil kataloog. Vt www.americantapestryalliance.org

15. septembrist 4. novembrini Ronnebys Rootsis Kulturcentrumi kunstigaleriis European Tapestry Forumi organiseeritud näitus **Artapestry5**. Info www.tapestry.dk

7. aprillist 9. septembrini tikandikunsti näitus **Voor de draad ermee! – De kunst van het borduren** Hollandis Gorcumsi Muuseumis. Eksponeeritud on näited Hollandi ajaloolistest ja kõige moodsamate tikanditest ning liturgilised rõivad Türgist, Kreekast, Iraagist ja Süüriast. Näitus on unikaalne kooslus mitme muuseumi kollektsioonidest ja erakogudest valitud tödest koos kaasaegsete kunstnike tikanditega, millest osa on valminud spetsiaalselt selleks näituseks. Näituse kestel toimuvad mitmed tikandi töötöad. Kuraator: Linda Hanssen.

Info www.gorcumsmuseum.nl

16. juunist 23. septembrini William Morris Gallerys Londonis kaasaegse vaibakunsti näitus **Kududes uusi maailmu/ Weaving New Worlds**.

16. märtsist 28. juulini La Patinoire Royale-Galerie Valérie Bachis Brüsselis **Vaimuvalgus- Olga de Amaral – Retrospektiiv/ The Light of Spirit – Olga de Amaral – Retrospective**. Eksponeeritud on Kolumbia kunstniku viimase 15 aasta jooksul loodud 40 ajatut tööd. Inspiratsioon iidsetest kultuuridest; kasutatud kulda, hõbedat ja naturaalseid pigmente.

27. juunist 10. juulini Jaapanis **11. Rahvusvaheline Shibori Sümpoosion**. Info www.11iss.org

16. juulist 3. augustini töötubade ja näituste nädal **Textile Kultur Haslach 2018** Haslachis Austrias. 28. ja 29. juulil on ürituse kulminatsiooniks kudujate turg, mis toob kohale ligi 10 000 külastajat. Saadaval on žürii poolt valitud nimekate kudujate

ja tekstiilkunstnike parim looming. Osta saab ka lõnga ja töövahendeid. Väljas on Salzburgi arhitekti **Ferdinand Aichorni** Aasiast kollektseeritud tekstiilide kogu, mida ta ka ise ürituse ajal tutvustab. See näitus jääb Haslachi tekstiilikeskuses avatuks 7. oktoobrini.

1. septembrist 10 oktoobrini Guimareases Portugalis **Contextile 2018**. Rahvusvaheline žürii valib preemiaväärilised tööd 52 osaleva kunstniku hulgast välja 31. augustil. Lisaks rahvusvahelisele peanäitusele on väljas Iisraeli kunstniku **Dora Moragi** näitus, prantsuse rühmituse **Fiber Art Fever!** näitus, **Portneufi Rahvusvahelise Linabiennaali** väljapanek Kanadast, **Maagiliste vaipade projekt**, kohapeal residentuuris valminud tööd, Porto ja Lissaboni kunsti- ja disainiüliõpilaste tööd. USA kunstnik Ann Hamilton loob ka kohaspetsiifilise installatsiooni. Seminar **Tekstiilijutud** leiab aset 2. ja 3. septembril ning 4.-7. septembriks on töötubade programm. Info <http://contextile.pt/2018/en/>

17. septembrist 3. novembrini 2019 on Hispaanias Madridis tulemas 8. Kaasaegse Tekstiili Biennaal **Jätkusuutlik Linn/ The Sustainable City**. Info <http://madrid2019.wta-online.org/>, <http://madrid2019.wta-online.org/2017/12/02/spain-announces-8th-biennial-for-2019/>

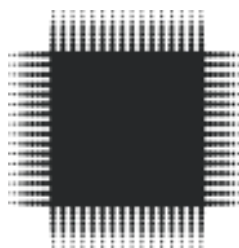
Selvedge Magazine organiseerib juuni keskpaigast augusti keskpaigani Prantsusmaal Chateau Dumas's suvekursuseid gobeläänikudumises, tikkimises, lapitöös, kangale maalimises, korvipunumises jne. Info Lizzie Hulme enquiries@chateaudumas.net

6. aprillil lõpetati Prantsusmaal Beauvais Manufaktuuris pidulikult kahe **Egils Rozenbergi** suureformaadilise vaiba kudumine. Nimekas Läti kunstnik sai mõned aastad tagasi Prantsuse Kultuuriministeeriumilt kutse rahvusvahelisel kavandikonkursil osalemiseks, mis oli talle edukas – 2 kavandit teostati professionaalsete kudujate poolt ligi 3 aastaga. Ta on esimene kunstnik Baltimaades, kellele selline au on osaks saanud. Vaibad jäävad Prantsusmaale Le Mobilier Nationali kollektsiooni, kuid neid saab näha Riia Rahvusvahelise Biennaali *Identiteet* raames.

12. ja 13. septembril tuleb Peterburis rahvusvaheline festival **Tekstiilkunst ja tööstus**. Teemaks on tekstiilid moes, kunstis ja äris. Kavas on Euroopa tootjate kangapäätus, kunstnike ja disainereid kaasav tekstiilinäitus, äriprogramm. Eksponeeritakse väga erinevates tehnikates tekstiile: tikitud, maalitud, õmmeldud, aplikatsioonitehnikas jne. Näitusel on kutsutud osalema nii disainistuudiod kui üksikesinejad. Korraldajad kutuvad tekstiilkunstnikke osalema festivali kunstiosas. Info tööde kohta (mõõdud, tehnika, materjal) ja fotod tuleks saata 1. juuliks kuraatorile Natalia Tsvetkova: ts_natali@mail.ru või helistada +7-921-935-98-91

ETN Newsletterit vahendas Riste Laasberg

Kandideeri!

Centralne
Muzeum
Włókiennictwa
w Łodzi

Łodzi mainekas tekstiilitriennaal muudab formaati. Kui varem esinesid seal kutsutud või eri riikide kunstiinstituutide poolt nimetatud autorid, siis nüüd on kandideerimine avatud. Teemaks on "Breaching Borders" Piirid on mitmetähenduslik mõiste. Kas meie tsivilisatsioon on suunatud piiride kadumisele? Piirid on ikka olnud konfliktide allikaks: osa meist soovib piire säilitada, teised soovivad neid ületada. Pool sajandit tagasi pidi tekstiilkunst välja murdma talle määratud nišist, vastasseisust sündisid teosed, mida väärtustame ka täna. Triennaali toimumisaeg: 5 oktoober 2019 - 15 märts 2020

Osalemisinfo leiad inglt.

[http://www.muzeumwlokiennictwa.pl/alajaotus TRIENNIAL](http://www.muzeumwlokiennictwa.pl/alajaotus%20TRIENNIAL)

Materjalide esitamise aeg:

9 juulist– 30 novembrini 2018

Kandideeri!

6th international Textile Biennial Rijswijk

31. augustini 2018 saab kandideerida osalemaks Hollandis Rijswijki muuseumis toimuval 6. rahvusvahelisel tekstiilibiennaalil. Biennaal toimub 2019 aasta juunist novembrini.

Osalemiseks tuleb saidil

<https://biennial.museumrijswijk.nl/login>

luua kasutajakonto ja fotod töödest üles laadida. Autori sobivust biennaali konteksti hindab rahvusvaheline žürii.

Näitust kureerib

Anne Kloosterboer: a.kloosterboer@museumrijswijk.nl

Museum Rijswijk
Herenstraat 67
NL-2282 BR Rijswijk
+31 (0)70 390 3617

Saaremaa Kunstistuudio Loomekeskus avatud!

Saaremaal justkui aeg peatub, meeled rahunevad ja süda täitub rõõmsa rahuloluga. Siin saarel viivad kadakate lõhn, merrehohn, rahu ja vaikus sinu loovuse ja loomingulisuse täiesti uuele tasemele.

Paki oma loominguline töökoht kokku ja tule Saaremaa Kunstistuudio Loomekeskusesse, kus on ootamas 6 uut valgusküllast rendistuudiot ja avatud kontor. Saaremaa Kunstistuudio nüüdseks 3-korruseline maja ootab kõiki kunstnikke, loomemajanduse valdkonnas tegutsevad ettevõtteid ja FIE-sid oma uusi ruume kasutama!

Lähemalt meie stuudiost:

Kõik loomestuudiod asuvad Saaremaa Kunstistuudio ruumides Kuressaare kesklinna peatänaval aadressil Lossi 5. Hoonel on 2 sissepääsu, peatänavalt ja sisehoovist. Uued stuudiod asuvad maja II ja äsjaalminud III korrusel. Majas asub kohvik Retro, koolitusruumid, keraamikaklass koos keraamikaahjudega ja klaasisulatusahi. Majas tegutseb Erakunstiskool ANNE, klaasikunstnikud Mare Saare ja Mari-Liis Makus.

<http://kunstistuudio.ee/loomekeskus>

Anne Tootmaa

EteKL

MTÜ Eesti Tekstiilikunstnike Liit

Koiliblikas nr 53

on Eesti Tekstiilikunstnike Liidu leht.
www.tekstiilikunst.ee tekstiilikunst@gmail.com
 facebook – Eesti Tekstiilikunstnike Liit

Eesti Tekstiilikunstnike Liit
 SWEDBANK
 a/a EE332200 221013989379